

**UCHWAŁA NR II/15/2024
RADY GMINY BOLESZKOWICE**

z dnia 29 maja 2024 roku

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boleszkowice
na lata 2024 -2030**

Na podstawie art. 16b ust. 1 i 2 oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 17 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2003 roku, poz. 903 ze zmianami) Rada Gminy Boleszkowice uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boleszkowice na lata 2024-2030 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Boleszkowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2024 roku.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY BOLESZKOWICE
Guszkowska
Iwona Dominika Guszkowska

Załącznik do uchwały nr II/15/2024

Rady Gminy Boleszkowice z dnia 29 maja 2024 roku

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY BOLESZKOWICE
NA LATA 2024-2030**

Boleszkowice, maj 2024 r.

Adnotacja:

Usuwanie barier i zapewnienie dostępności dla wszystkich obywateli, w tym przede wszystkim osób doświadczających trudności w mobilności czy percepcji, stanowi jedno z kluczowych zadań państwa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Dokument został opracowany zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 i Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027 i mając na uwadze dostosowane dla osób z niepełnosprawnością wzroku tekst dokumentu nie został wyjustowany. Zastosowano czcionkę bezszeryfową oraz odpowiednią interlinię.

SPIS TREŚCI	
Rozdział I Wstęp	4
Rozdział II Podstawa prawna	5
Rozdział III Ogólna charakterystyka gminy Boleszkowice	6
Rozdział IV Uwarunkowania społeczne	7
IV.1 Demografia.....	7
IV.2 Ochrona zdrowia	12
IV.3 System bezpieczeństwa	13
IV.4 System edukacji.....	14
IV.5 Podmioty ekonomii społecznej	16
IV.6 Instytucje kultury	17
IV.7 Bezrobocie.....	19
IV.8 Podmioty gospodarcze.....	21
IV.9 Zasoby przyrodnicze i turystyczne	23
Rozdział V Pomoc społeczna	24
V.1 Beneficjenci pomocy społecznej	25
V.2 Pomoc materialna i finansowa.....	26
V.3 Główne powody korzystania z pomocy społecznej.....	29
V.4 Wsparcie w postaci dożywiania	31
V.5 Świadczenia i usługi opiekuńcze	31
V.6 Asystent rodziny	35
V.8 System wsparcia na rzecz rodziny – zjawisko uzależnień i przemocy domowej.....	37
Rozdział VI Analiza SWOT	41
Rozdział VII Cele strategiczne i operacyjne	44
Rozdział VIII Spójność z lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i europejskimi dokumentami strategicznymi	48
Rozdział IX Kierunki działań w ramach polityki społecznej	49
Rozdział X Zarządzanie, monitoring i ewaluacja	58
Spis map, schematów, tabel, wykresów	58

ROZDZIAŁ I WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boleszkowice na lata 2024-2030 (zwana dalej Strategią) to podstawowy dokument realizacji polityki społecznej na terenie gminy. Wyznacza główne działania dla samorządu, instytucji publicznych, organizacji społecznych oraz samych mieszkańców w celu poprawy funkcjonowania gminy pod względem społecznym, który rzutuje na sferę ekonomiczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną. Ponadto wyznacza odpowiednie kierunki działań, które pozwolą na zminimalizowanie negatywnych skutków zmian zachodzących w społeczeństwie i realizację odpowiedniej polityki społecznej. Podstawowe i najważniejsze działania w ramach Strategii ukierunkowane są na poprawę jakości życia mieszkańców, wzmocnienie spójności społecznej, wyrównywanie szans oraz wzmocnianie kapitału ludzkiego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu grup, które narażone są na izolację społeczną lub wykluczenie społeczne.

Rozwiązywanie problemów społecznych stanowi jedno z kluczowych zadań, jakie stoją przed administracją publiczną wszystkich szczebli. Aby minimalizować negatywne zjawiska społeczne zdiagnozowane na obszarze gminy Boleszkowice należy w ten proces zaangażować również organizacje i instytucje należące do różnych sektorów życia publicznego, w tym m.in. organizacje pozarządowe, czy podmioty gospodarcze. Diagnoza rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej oraz określenie planu działań w dłuższej perspektywie są niezbędnymi warunkami efektywnej realizacji polityki społecznej. Natomiast określenie misji i wizji rozwoju oraz wyznaczenie celów strategicznych i działań, powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania lub ograniczenia wielu problemów zdiagnozowanych w tej strefie.

Strategia stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz doprowadzić do integracji społecznej mieszkańców gminy. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest podstawowym instrumentem zarządzania w aspekcie społecznych uwarunkowań na terenie gminy Boleszkowice, ponieważ zawiera cele długoterminowe, odpowiadające generalnym kierunkom działania. Jest to więc praktyczny dokument dla władz samorządowych, instytucji i samych mieszkańców, stanowiący kierunkowskaz do dalszych działań.

Głównym założeniem Strategii jest wyrównanie szans społecznych mieszkańców gminy dzięki efektywnej współpracy wszystkich partnerów w obszarze polityki społecznej. Pomoc społeczna uzupełnia z założenia inne części systemów zabezpieczenia społecznego. Rozwiązywanie problemów społecznych jest procesem długofalowym, a wytyczanie kierunków strategicznych oparte zostało na wnikliwej diagnozie problemów społecznych występujących na terenie gminy Boleszkowice.

Strategia jest dokumentem, do którego powinno się odwoływać planując wydatkowanie środków finansowych na cele społeczne. Strategia jako jedno z podstawowych narzędzi realizacji polityki społecznej, jest instrumentem wspomaganie decyzji służących tworzeniu bieżących i perspektywicznych programów pomocy społecznej. Umożliwia ona podejmowanie działań zarówno w najbliższym okresie jak i w odległej perspektywie, w związku z czym może podlegać zmianom w zależności od pojawiania się nowych problemów społecznych i zadań na rzecz realizacji wsparcia społecznego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boleszkowice na lata 2024-2030 uchwalana jest na drodze administracyjnej przez Radę Gminy Boleszkowice. Okres realizacji zaplanowanych działań w Strategii obejmuje lata 2024-2030, czyli okres programowania finansowego wsparcia ze środków europejskich na lata 2021-2027, co stwarza możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację niektórych przedsięwzięć zaplanowanych w ramach rozwoju polityki społecznej na obszarze gminy.

ROZDZIAŁ II PODSTAWA PRAWNA

Podstawą prawną opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 901). a jej struktura odpowiada logice procesu strategicznego i jednocześnie wypełnia zalecenia art. 16 b pkt 2 wspomnianej ustawy w zakresie zawartości dokumentu, tj.:

1. diagnozę sytuacji społecznej,
2. prognozę zmian w zakresie objętym strategią,
3. określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz ram finansowych i wskaźników działań.

Do aktów prawnych regulujących treść Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boleszkowice na lata 2024-2030 można zaliczyć ponadto:

- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,

- ustawę z dnia 13 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawę z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych,
- ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawę z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych.

ROZDZIAŁ III OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY BOLESZKOWICE

Gmina Boleszkowice jest gminą wiejską położoną na południowo-zachodnim krańcu województwa zachodniopomorskiego, w powiecie myśliborskim. Południowo-zachodnią granicę gminy stanowi granica państwa z Republiką Federalną Niemiec (Brandenburgia), od wschodu graniczy z gminą Dębno, od południa z miastem Kostrzyn, a od północy z gminą Mieszkowice. Powierzchnia gminy wynosi 13.049 ha (130,49 km²), co daje jej 32 pozycję pod względem wielkości wśród gmin wiejskich woj. zachodniopomorskiego. Według danych statystycznych GUS, na dzień 31.12.2022 r. gminę zamieszkiwało 2 779 osób, z czego 49,3% stanowiły kobiety. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 21 osób/km².

MAPA 1 POŁOŻENIE GMINY BOLESZKOWICE W POWIECIE MYŚLIBORSKIM

Źródło: Gminy.pl (dostęp: 7.04.2024 r.)

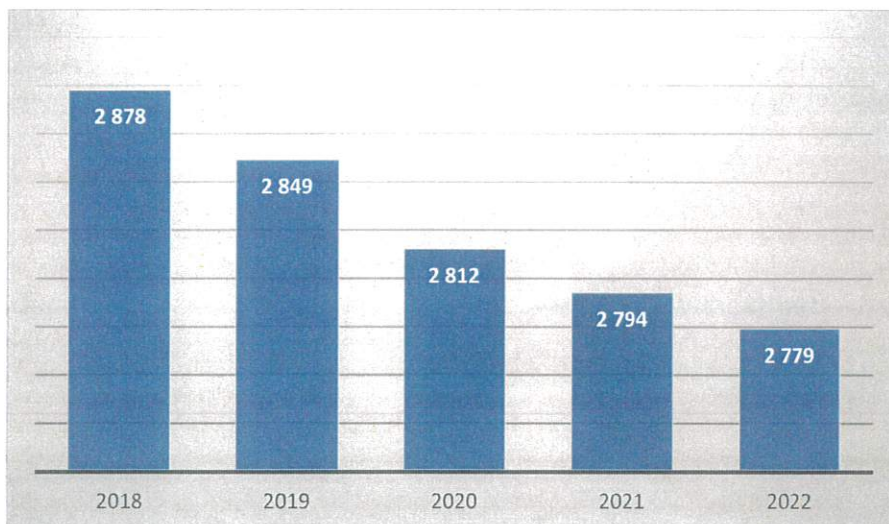

ludności gminy to wdowy/wdowcy.

Gmina Boleszkowice charakteryzuje się powolnym spadkiem liczby mieszkańców. W latach 2018-2022 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 99 osób. Spadek ogólnej liczby ludności jest zjawiskiem charakterystycznym dla większości gmin w Polsce, z uwagi głównie na ujemny przyrost naturalny.

WYKRES 1 LICZBA LUDNOŚCI NA TERENIE GMINY BOLESZKOWICE W LATACH 2018-2022

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Liczba ludności w funkcjonalnych grupach wiekowych w analizowanych latach 2018-2022 wskazuje na tendencję wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym a spadkiem liczby osób w wieku produkcyjnym. Wskaźnik ludności w wieku przedprodukcyjnym utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W 2022 r. odnotowano 18,60% osób w wieku przedprodukcyjnym, 62,07% ludności w wieku produkcyjnym oraz 19,32% ludności w wieku poprodukcyjnym.

TABELA 1 LICZBA LUDNOŚCI W GRUPACH FUNKCJONALNYCH W GMINIE BOLESZKOWICE W LATACH 2018-2022

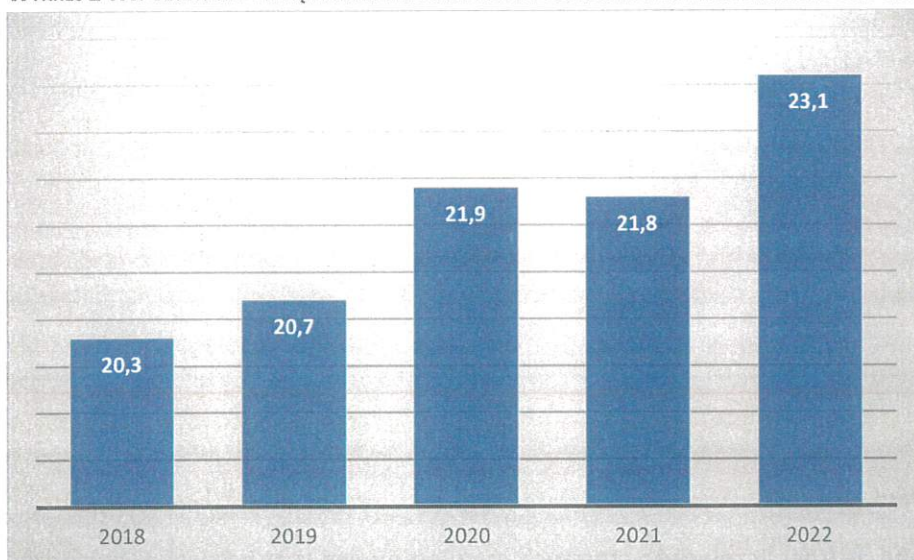
Rok	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym		Liczba osób w wieku produkcyjnym		Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	
		%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba
2018	2 878	18,07	520	63,97	1 841	17,96	517
2019	2 849	17,62	502	63,78	1 817	18,60	530
2020	2 812	19,20	540	61,52	1 730	19,27	542
2021	2 795	18,96	530	62,15	1 737	18,89	528
2022	2 779	18,60	517	62,07	1 725	19,32	537

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Spadek liczby ludności na terenie gminy Boleszkowice jest zjawiskiem niekorzystnym z punktu widzenia rozwoju społecznego, gdzie przybywa osób w wieku poprodukcyjnym. Współczynnik obciążenia demograficznego, liczonego jako stosunek ludzi w wieku

poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym, w 2022 r. wynosił 23,1 i w stosunku do roku 2018 uległ zwiększeniu o 2,8 punkty procentowe. Wzrost liczby osób starszych ma szczególne znaczenie w kontekście rozwoju dalszej polityki społecznej, która będzie wymuszała podjęcie odpowiednich działań na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym, wspierania ich w codziennym funkcjonowaniu, organizacji odpowiedniej opieki wychnieniowej oraz aktywizowaniu ich do zachowania aktywności społecznej.

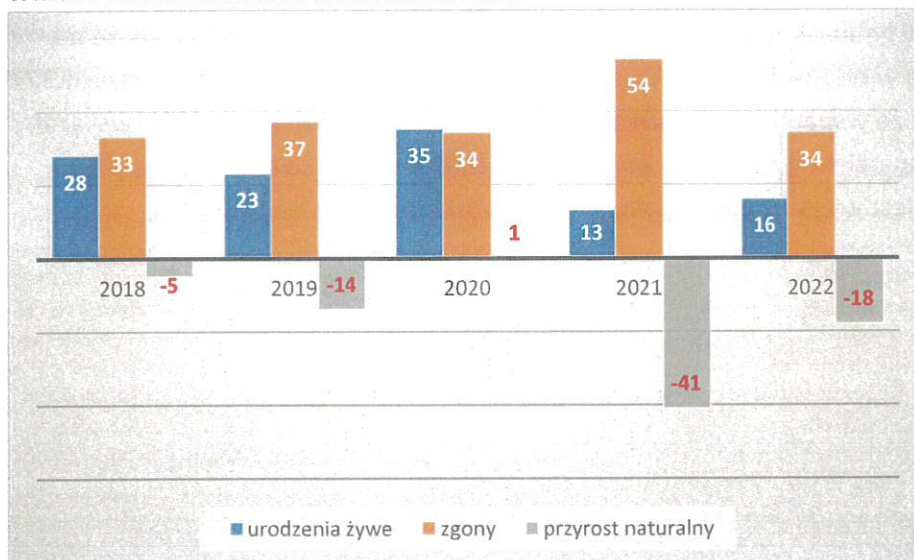
WYKRES 2 WSPÓŁCZYNNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO OSOBAMI STARSZYMI W LATACH 2018-2022

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Spadek liczby ludności na terenie gminy Boleszkowice wynika z ujemnego przyrostu naturalnego, który jest skutkiem mniejszej liczby nowych urodzeń na terenie gminy. W 2022 r. urodziło się 16 dzieci. Wskaźnik przyrostu naturalnego wynosił -18 osób. Analiza danych z lat 2018-2022 wskazuje na pogłębianie się tego zjawiska, w wyniku którego więcej osób z terenu gminy umiera niż się rodzi.

WYKRES 3 PRZYROST NATURALNY W LATACH 2018-2022

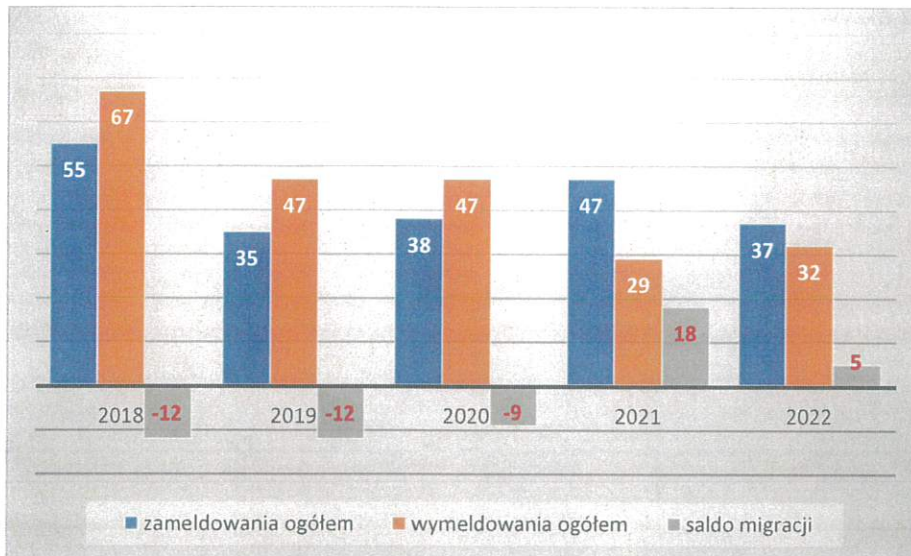

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Saldo migracji na terenie gminy wskazuje na poprawiającą się sytuację pod względem migracyjnym. W 2022 r. odnotowano 32 osoby, które wymeldowały się z terenu gminy oraz 37 osób, które się zameldowały. Saldo migracji wyniosło 5 osób. Jak widać z poniższych danych saldo migracji przyjmuje od 2021 r. wartość dodatnią.

WYKRES 4 SALDO MIGRACJI W LATACH 2018-2022

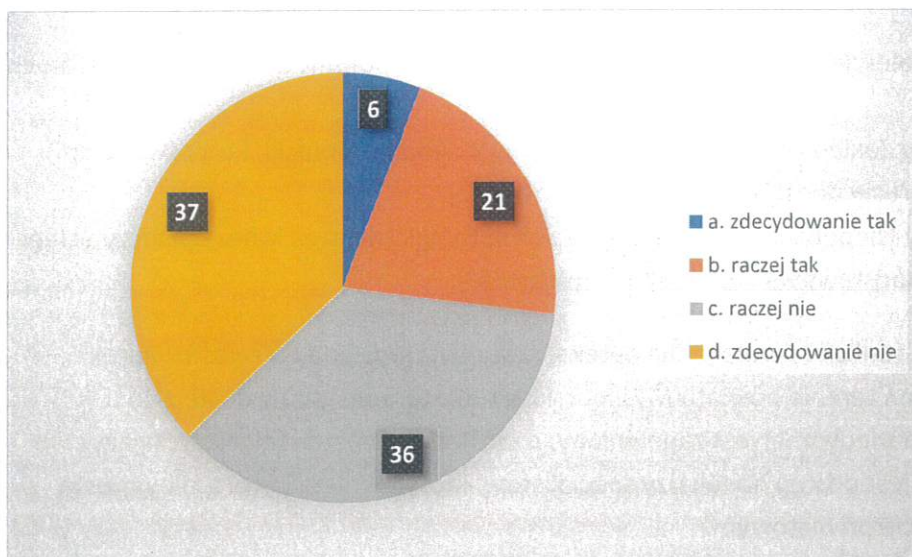
Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Spadek liczby ludności, wzrost liczby osób starszych czy ujemny przyrost naturalny świadczą o zachodzących zmianach demograficznych na terenie gminy Boleszkowice, które są charakterystyczne dla całego województwa zachodniopomorskiego. W kontekście uwarunkowań społecznych nie są to zmiany pozytywne, gdyż powodują przede wszystkim spadek liczby osób w wieku produkcyjnym, a wzrost liczby osób starszych. Polityka społeczna samorządu będzie wymagała podjęcia w następnych latach wzmożonych działań na rzecz osób starszych, które będą skupiały się na wzmocnieniu pomocy osobom starszym oraz zorganizowaniu działań na rzecz ich aktywizacji społecznej.

Również mieszkańcy gminy, którzy brali udział w badaniach nad Strategią, wskazali, że na terenie gminy nie są w odpowiednim zakresie świadczone usługi na rzecz osób starszych. 37% badanych wskazało, że wsparcie seniorom zdecydowanie nie jest udzielane, a 36% wskazało, że raczej takiego wsparcia nie ma. Tylko 27% respondentów uważa, że wsparcie na rzecz seniorów w gminie jest wystarczające i zaspokaja ich potrzeby aktywizacyjne.

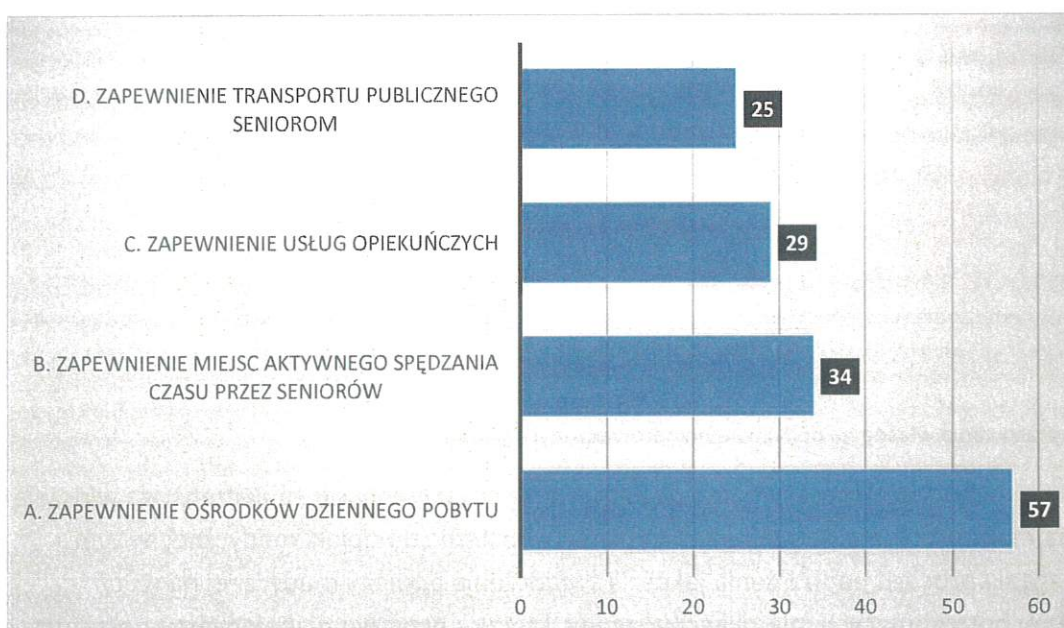
WYKRES 5 PODEJMOWANIE ODPOWIEDNICH DZIAŁAŃ NA RZECZ SENIORÓW W GMINIE W OPINII RESPONDENTÓW [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Jednocześnie respondenci podczas badań wskazali konkretne działania do realizacji na rzecz wsparcia seniorów i podjęcia odpowiednich działań na rzecz ich aktywizacji. Aż 57 badanych jest zdania, że na terenie gminy powinny zostać uruchomione ośrodki dziennego pobytu. 34 ankietowanych wskazuje potrzebę zapewnienia miejsc aktywnego spędzania czasu wolnego przez seniorów, 29 osób wskazuje potrzebę zwiększenia realizacji zapewnienia usług opiekuńczych wynikających z potrzeb mieszkańców, a 25 respondentów również zapewnienia transportu publicznego seniorom, dzięki któremu ich aktywność społeczna uległaby poprawie.

WYKRES 6 PROPOZYCJE DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB STARSZYCH W OPINII RESPONDENTÓW

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

IV.2 OCHRONA ZDROWIA

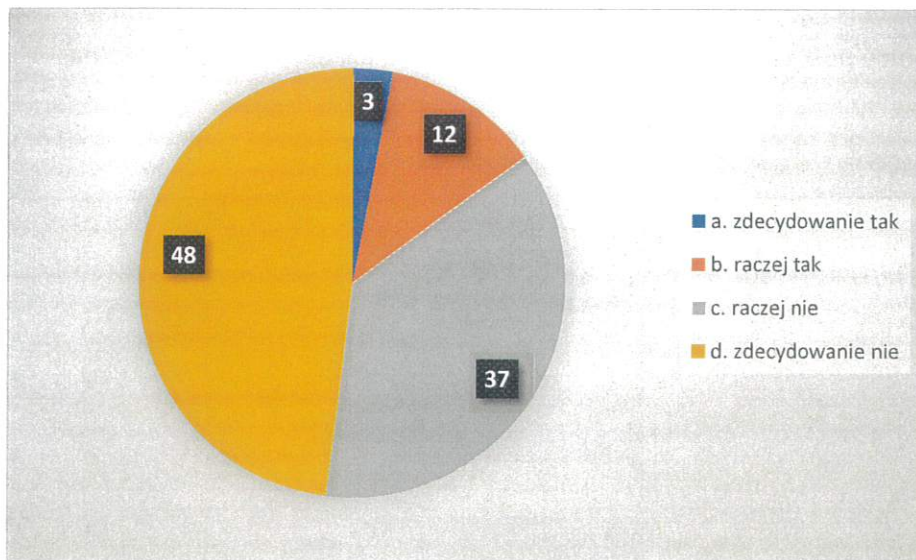
Na terenie gminy Boleszkowice w 2022 r. funkcjonowały dwa podmioty lecznicze, do których należały:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej lek. med. Adam Winnicki, który świadczy usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.
2. Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Stomatologicznej s.c., który świadczy usługi w zakresie podstawowej opieki stomatologicznej.

W gminie w 2022 r. funkcjonowała jedna apteka, która była wpisana do rejestru aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu Myśliborskiego. Na terenie gminy dostęp do podstawowej opieki medycznej jest zapewniony, choć bardzo często niewystarczający. Główną trudnością jest dostęp do lekarzy specjalistów, których mieszkańcy gminy muszą poszukiwać w mieście powiatowym.

Badania pośród mieszkańców gminy Boleszkowice również potwierdzają większą potrzebę zapewnienia odpowiedniego poziomu dostępu do pomocy medycznej. Zdecydowana większość badanych osób uważa, że dostęp do placówek opieki zdrowotnej na terenie gminy jest niewystarczający (85% badanych), a w kontekście starzenia się społeczeństwa i wzrastających potrzeb medycznych powinien być on zapewniony na szczeblu gminnym.

WYKRES 7 OCENA DOSTĘPU DO PLACÓWEK OPIEKI ZDROWOTNEJ W OPINII RESPONDENTÓW [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Z uwagi na zachodzące procesy demograficzne i proces starzenia się społeczeństwa widnieje potrzeba monitorowania potrzeb mieszkańców w dostępie do opieki medycznej, w tym wspomagania procesu podnoszenia jakości i świadczenia pomocy medycznej na rzecz najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy, którzy z przyczyn niepełnosprawności lub

przyczyn natury technicznej lub organizacyjnej, głównie z terenów wiejskich, mogą mieć problem z dotarciem do lekarza pierwszego kontaktu.

IV.3 SYSTEM BEZPIECZEŃSTWA

Jednym z kluczowych zadań gminy jest dbanie o bezpieczeństwo mieszkańców i porządek publiczny. Na terenie gminy Boleszkowice odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa publicznego jest Ochotnicza Straż Pożarna (OSP).

Na terenie gminy Boleszkowice funkcjonują 4 jednostki OSP zarejestrowane w KRS skupiające łącznie 112 członków. Jednostką Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego jest OSP Boleszkowice. W 2022 r. w ramach dotacji z MSWiA oraz Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego zakupiono sprzęt ratowniczy, sprzęt do walki z COVID: aparat oddechowy, opryskiwacz spalinowy, ozonator, kombinezon ochronny z goglami oraz rękawice ochronne, a także przeprowadzono remonty remiz. W 2022 r. odnotowano łącznie 55 zdarzeń, w tym: 27 pożarów, 27 zagrożeń miejscowych i 1 fałszywy alarm.

TABELA 2 DZIAŁANIA OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W GMINIE BOLESZKOWICE W LATACH 2018-2022

ROK	ZDARZENIA OGÓLEM	POŻARY	MIEJSCOWE ZAGROŻENIA	FALSZYWE ALARMY
2018	68	26	40	2
2019	68	26	40	2
2020	55	27	27	1
2021	55	27	27	1
2022	55	27	27	1

Źródło: Raport o stanie gminy Boleszkowice za rok 2018, 2019, 2020, 2021, 2022.

Na obszarze gminy Boleszkowice zagrożenie powodziowe występuje na odcinku około 11 km wzdłuż rzeki Odry. Miejscowości zagrożone powodzią to Chlewice, Porzecze, Kaleńsko. Powyższy odcinek rzeki nie posiada zabezpieczenia w postaci wałów przeciwpowodziowych. W przypadku wysokich stanów wody rzeki Odry, zalewane są nadrzeczne tereny na szerokości ok. 3 km licząc od koryta rzeki. W roku 2021 została ukończona budowa wału przeciwpowodziowego w miejscowości Chlewice. W miejscowości Kaleńsko na stałe posadowiono punkt pomiaru stanu wody. Aktualne poziomy stanu wody pobierane są z wodowskazów zlokalizowanych w Słubicach i Gozdowicach.

Zarządzeniem Nr 21/2016 Wójta Gminy Boleszkowice – szefa obrony cywilnej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie utworzenia formacji obrony cywilnej na terenie gminy Boleszkowice, powołano Drużynę Ratownictwa Przeciwpowodziowego, której przeznaczeniem jest udzielanie pomocy podczas ewakuacji ludności z terenów zagrożonych zalaniem, a w szczególności do prowadzenia prac przy usuwaniu skutków powodzi. Na terenie gminy Boleszkowice w 2022 r. nie występowało realne zagrożenie powodzią. Odczyty z wodowskazów były poniżej stanów alarmowych, jak również nie

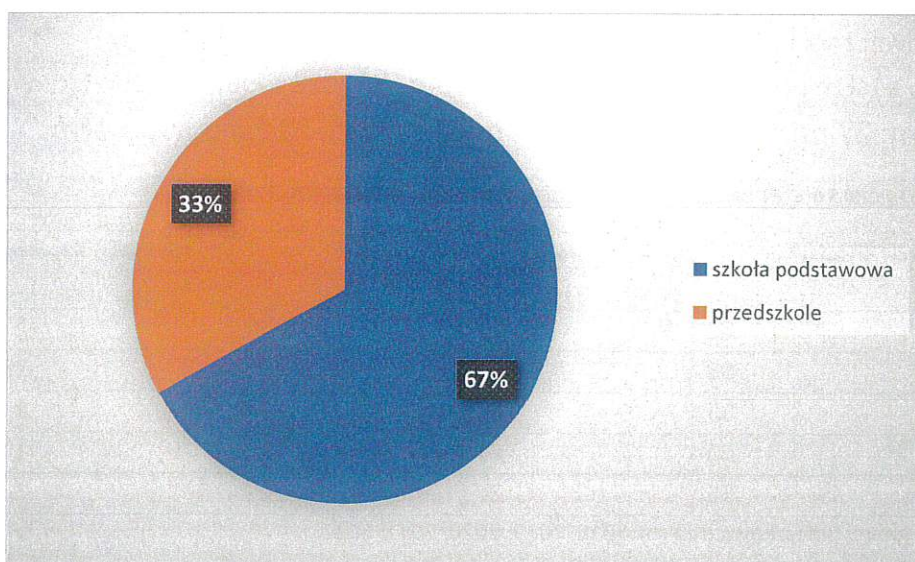

odnotowaliśmy żadnej prośby ze strony naszych mieszkańców o pomoc przy usuwaniu jakichkolwiek skutków podtopień ich gospodarstw domowych.

IV.4 SYSTEM EDUKACJI

Na terenie gminy Boleszkowice funkcjonuje jedna placówka oświatowa – Zespół Szkół, w skład którego wchodzi szkoła podstawowa oraz przedszkole. W roku szkolnym 2022/2023 do przedszkola uczęszczało 101 dzieci, a w szkole podstawowej 207 uczniów. Liczba osób uczęszczających do przedszkola i szkoły w porównaniu z rokiem szkolnym 2021/2022 uległa zmniejszeniu o 12 uczniów.

WYKRES 8 LICZBA UCZNIÓW W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

Źródło: Raport o stanie gminy Boleszkowice za rok 2022, s. 88

W roku szkolnym 2022/2023 liczba nauczycieli łącznie uczących w Zespole Szkół wynosiła 32 osoby, w tym najwięcej (17 osób) było nauczycieli ze stopniem nauczyciela dyplomowanego. Poza kadrą pedagogiczną w placówce zatrudnieni są pracownicy administracyjni i obsługi. W 2022 r. zatrudnionych było 21 pracowników na stanowiskach: intendent, sekretarz, księgowy, pracownik ds. księgowości, pomoc do dzieci, woźna, sprzątaczkę, sezonowy palacz, konserwator-palacz, kucharki, opiekun na przejściu, opiekunowie dowozów, pomoc w kuchni, osoba przygotowująca śniadania.

W 2022 r. wydano 12 decyzji dotyczących dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników na łączną kwotę 104 150,05 zł. O zwrot kosztów mogli wystąpić pracodawcy, którzy po zakończeniu nauki zawodu lub przyuczeniu do wykonywania określonej pracy i zdaniu przez młodocianego egzaminu wystąpili z wnioskiem o dofinansowanie. Środki finansowe przeznaczone na wypłatę dofinansowania pochodzą

z Funduszu Pracy. Wójt Gminy Boleszkowice przyznał cztery stypendia z tytułu uzyskania wysokich wyników w nauce, każde stypendium wypłacone jednorazowo po 500 zł.

w 2022 r. Zespół Szkół w Boleszkowicach zrealizowało następujące projekty:

- 1) „POMORZE ZACHODNIE – Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne” - Projekt realizowany był w ramach Działania 7.7 Wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością oraz przedsięwzięć związanych z walką i zapobieganiem COVID-19 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014–2020, a dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym celem projektu było wsparcie psychologiczno-pedagogiczne o charakterze doraźnej odpowiedzi na sytuację zdrowotną spowodowaną COVID-19. Projekt miał na celu zapobieganie negatywnym skutkom pandemii w zakresie zdrowia psychicznego uczniów. Zajęcia zapewniały uczniom wsparcie zarówno indywidualne, jak również grupowe w zależności od własnych potrzeb oraz zdiagnozowanych specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
- 2) „Laboratoria Przyszłości” - zadaniem projektu było wsparcie procesu dydaktycznego i uczynienie go bardziej interdyscyplinarnym i innowacyjnym.
- 3) W-F z AWF – „Aktywny powrót do szkoły po pandemii” - celem projektu koordynowanego przez AWF w Warszawie było wsparcie uczniów po powrocie, do pełnej sprawności fizycznej po długotrwałym okresie nauki zdalnej oraz poprawa i monitoring stanu kondycji fizycznej dzieci i młodzieży po pandemii. Podczas szkoleń najlepsi specjaliści z AWF z całego kraju dzielili się swoją wiedzą i umiejętnościami w pracy z młodymi ludźmi.
- 4) Program dla szkół – „Owoce i warzywa w szkole”, „Mleko w szkole” - głównym celem programu jest kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych poprzez dostarczanie uczniom produktów mlecznych oraz owocowo-warzywnych. Program obejmuje również działania o charakterze edukacyjnym i promocyjnym. Ich celem jest zwiększenie jego rozpoznawalności oraz budowanie świadomości rodziców i nauczycieli dotyczącej ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków żywieniowych dzieci.
- 5) „Pokaż Dziecku Żużel” - projekt realizowany z okazji 75-lecia powstania Stali Gorzów, który miał przybliżyć uczniom dyscyplinę, jaką jest żużel. Celem nadrzędnym projektu było promowanie wśród uczniów zasad fair play i sportowej rywalizacji. Uczniowie wraz z opiekunami byli zaproszeni na mecze Ekstraligi U24 i mieli możliwość spotkania z zawodnikami Stali Gorzów.

Gmina Boleszkowice zapewnienia bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu dzieci do szkoły. Realizatorem usługi jest firma Autokarowe Usługi Turystyczno-Osobowe Robert Caban. W 2022 r. koszt dowozów uczniów wyniósł 169 338,00 zł. Również w ramach systemu edukacji zapewniono uczniom posiłki, z których skorzystało łącznie 92 uczniów.

33 z nich oraz 10 przedszkolakom koszt obiadu został pokryty ze środków Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach.

Potrzeby mieszkańców z zakresie dostępu do opieki przedszkolnej i edukacji szkolnej na poziomie szkoły podstawowej są wystarczające. Gmina dokłada starań, aby wszystkie dzieci z problemami edukacyjnymi i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi miały zapewnione zajęcia specjalistyczne. Dodatkowo każdego roku ponoszone są nakłady finansowe na realizację projektów inwestycyjnych podnoszących jakość i bezpieczeństwo kształcenia. Deficytem społecznym w zakresie systemu edukacji jest brak na terenie gminy żłobka, dzięki któremu nie jest zaspokajana potrzeba opieki nad dzieckiem do lat 3, co również wpływa na stan bezrobocia wśród młodych matek na terenie gminy.

Warto nadmienić, iż na terenie gminy Boleszkowice działa Placówka Wsparcia Dziennego „Promyczek” w Namysłinie. Placówka jest jednostką organizacyjną systemu wspierania tych rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ich zadaniem jest udzielanie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

IV.5 PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ

Działalność organizacji pozarządowych w każdej gminie stanowi potencjał rozwoju społecznego. Organizacje działają w obszarze kultury, profilaktyki, pomocy społecznej, popularyzacji sportu, wypoczynku i rekreacji itp. Ich działania statutowe mają wpływ na organizację życia społecznego poprzez realizację wielu wydarzeń o różnorodnych charakterze, a także poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.

Na terenie gminy Boleszkowice działa kilkanaście organizacji pozarządowych, do których należą:

1. Stowarzyszenie OSP Boleszkowice (rejestrówce),
2. Stowarzyszenie OSP Chwarszczany (rejestrówce),
3. Stowarzyszenie OSP Gudzisz (rejestrówce),
4. Stowarzyszenie OSP Namysłin (rejestrówce),
5. Stowarzyszenie KS „Chrobry” Boleszkowice (rejestrówce),
6. Stowarzyszenie „Nasz Gudzisz” (rejestrówce),
7. Stowarzyszenie „Szlak Templariuszy” (rejestrówce),
8. Stowarzyszenie Grupy Odtwórstwa Historycznego Komandoria Chwarszczany (rejestrówce),
9. Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich „Gospodarski Krąg” w Boleszkowicach (zwykłe),
10. Koło Gospodyń Wiejskich Wysoka – Wyszyna „Kuchcik” (zwykłe),
11. Klub Sportowy „Kenkyona Deshi” (zwykłe),
12. Stowarzyszenie Miłośników Kultury w Boleszkowicach (zwykłe).

Działalność organizacji pozarządowych na terenie gminy stanowi bardzo ważny aspekt rozwoju społecznego mieszkańców. Organizacje zraszają dzieci i młodzież, aktywizują

seniorów, rozwijają zainteresowania dorosłych mieszkańców oraz promują sport, rekreację i wypoczynek na terenie gminy.

Samorząd lokalny aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi z terenu gminy. Każdego roku uchwalany jest roczny program współpracy Gminy Boleszkowice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Głównym celem programu jest polepszenie jakości życia mieszkańców gminy, poprzez efektywną współpracę gminy z organizacjami w realizacji ich statutowych zadań. Realizacja programu przyczynia się do zaspokajania podstawowych potrzeb społecznych mieszkańców gminy, podnosi jakość świadczonych usług, wspiera działania w zakresie innowacyjności i konkurencyjności w realizacji zadań, a przede wszystkim wspiera rozwój organizacji i stwarza warunki do ich aktywnego funkcjonowania. Program obejmuje wsparcie zarówno finansowe w formie ogłaszania konkursów ofert na realizację zadań publicznych oraz wsparcie pozafinansowe, które głównie dotyczy wsparcia merytorycznego, doradczego i informacyjnego.

Organizacje społeczne z terenu gminy świadczą usługi na rzecz mieszkańców gminy, tym samym ich działalność wpływa na poprawę warunków życia, minimalizację zagrożeń zjawiskami patologicznymi w środowisku lokalnym oraz wpływa na integrację i rozwój kapitału ludzkiego. Wzrost liczby organizacji na terenie gminy powinien stanowić kierunek rozwoju społecznego gminy, aby zaspokajać podstawowe potrzeby rekreacyjne, sportowe i społeczne mieszkańców gminy.

IV.6 INSTYTUCJE KULTURY

Na terenie Gminy Boleszkowice działa Gminne Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Boleszkowicach (GCKiBP), w skład którego wchodzi: Biblioteka Publiczna w Boleszkowicach, 7 świetlic wiejskich (Boleszkowice, Chwarszczany, Gudzisz, Kaleńsko, Namyślin, Reczyce, Wysoka) oraz punkt biblioteczny w Namyślinie. Głównym celem działalności GCKiBP jest wielokierunkowa działalność w dziedzinie rozwoju i upowszechnianie regionalnej, narodowej i światowej kultury wśród mieszkańców i osób przebywających na terenie Gminy Boleszkowice. Zachęcenie do aktywnego uczestnictwa w kulturze o do jej tworzenia. GCKiBP realizuje swoje zadania statutowe poprzez edukację, wychowanie i upowszechnianie kultury. W tym celu współdziała z innymi instytucjami kultury, stowarzyszeniami, fundacjami, związkami i innymi podmiotami działającymi w sferze kultury i oświaty.

Do zadań **Gminnego Centrum Kultury** należą:

- 1) upowszechnianie kultury oraz podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji lokalnej poprzez organizowanie imprez i uroczystości lokalnych oraz współorganizowanie i uczestnictwo w imprezach i uroczystościach regionalnych i ogólnopolskich;
- 2) organizowanie uroczystości uświetniających święta narodowe i religijne;
- 3) zaspokajanie kulturalnych potrzeb mieszkańców poprzez:

- organizowanie imprez, wystaw, plenerów, kiermaszów, biesiad;
- przeprowadzanie konkursów o tematyce kulturalnej;
- organizowanie wyjazdów w celu uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym;
- prowadzenie zajęć tematycznych i warsztatów cyklicznych dla różnych grup wiekowych;

4) wykonywanie zadań zgodnych ze statutem GCKiBP.

W 2022 r. Gminne Centrum Kultury wraz z gminą zrealizowali następujące działania:

- Powitanie Nowego Roku 2022 r. z Wójtem Gminy Boleszkowice,
- Wieczór kolęd połączony z Dniem Babci i Dziadka w GOK,
- 30. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w ZS w Boleszkowicach,
- Ferie zimowe z GCKiBP w Boleszkowicach,
- Powitanie Wiosny, współpraca z Sołtysami,
- Kiermasz Wielkanocny,
- Gminny Festyn z okazji Dnia Dziecka,
- „V Biesiada Boleszkowicka- integracją zaprzyjaźnionych narodów” we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników Kultury w Boleszkowicach,
- Wakacje z „COOLTURA”,
- Warsztaty „ECO weekend z COOLTURA” we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników Kultury w Boleszkowicach,
- Festyn Rodzinny „Święto Plonów” w Boleszkowicach,
- „Wesołe jest życie... Seniora” - Gminny Dzień Seniora,
- VI Boleszkowicki Jarmark Bożonarodzeniowy.

Z kolei do podstawowych zadań **Biblioteki Publicznej w Boleszkowicach** należą:

- 1) rozwój i zaspokajanie potrzeb czytelniczych mieszkańców gminy Boleszkowice
- 2) oraz upowszechnianie wiedzy i rozwoju kultury;
- 3) wypożyczanie księgozbioru oraz udostępnianie go na miejscu;
- 4) gromadzenie i opracowywanie oraz przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów własnego regionu oraz potrzeb uczniów miejscowej szkoły i przedszkola;
- 5) popularyzowanie czytelnictwa ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych i starszych mających utrudniony dostęp do zbiorów bibliotecznych ("wolontariat biblioteczny");
- 6) prowadzenie działalności informacyjno- bibliograficznej;
- 7) tworzenie i udostępnianie baz danych katalogowych i bibliograficznych;
- 8) przechowywanie i konserwacja zbiorów;
- 9) prowadzenie ewidencji czytelników i ewidencji wypożyczeń;
- 10) prowadzenie statystyki i sprawozdawczości bibliotecznej;

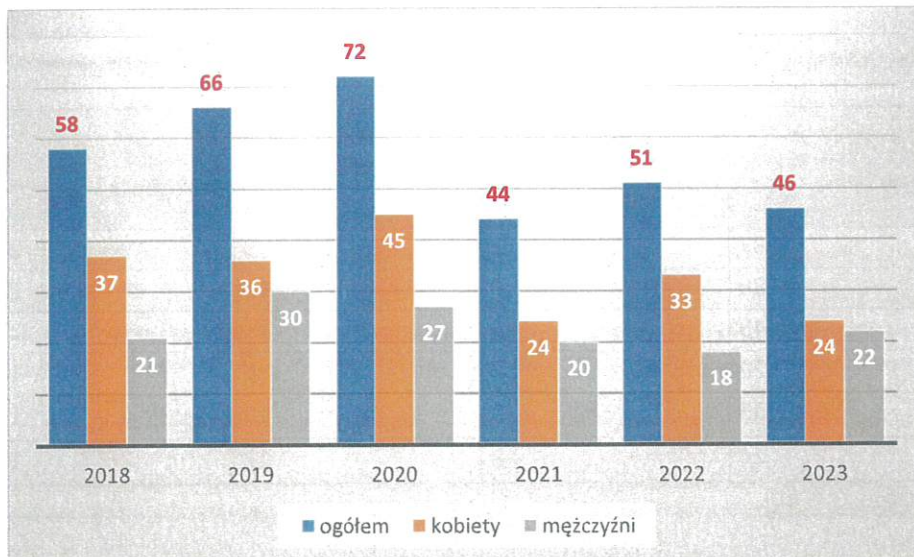
- 11) organizowanie i prowadzenie różnych form pracy z czytelnikiem w szczególności: zajęcia dydaktyczno- kulturalne, dyskusyjne kluby książki, spotkania czytelnicze, spotkania autorskie, konkursy popularyzujące czytelnictwo;
- 12) prowadzenie "Kroniki wydarzeń kulturalnych";
- 13) nadzór nad punktami bibliotecznymi;
- 14) wykonywanie zadań zgodnych ze statutem GCKiBP.

W 2022 r. księgozbiór Biblioteki Publicznej w Boleszkowicach wynosiła 19 794 woluminów. Biblioteka posiada program komputerowy obsługujący bibliotekę MAK PLUS. W swojej działalności biblioteka zapewnia usługę „Książka na telefon” oraz wyjeżdża z księgozbiorem do świetlic wiejskich celem udostępnienia mieszkańcom terenów wiejskich zasobów bibliotecznych. W 2022 r. odnotowano w Bibliotece Publicznej 174 czytelników, a w punkcie w Namyślinie – 50 czytelników.

IV.7 BEZROBOCIE

W 2023 r. na terenie gminy Boleszkowice odnotowano łącznie 46 osób bezrobotnych, w tym 24 kobiet i 22 mężczyzn. Zjawisko bezrobocia nie stanowi poważnego problemu społecznego na terenie gminy, choć okres pandemii spowodował wzrost liczby osób bezrobotnych na terenie gminy (72 osoby). Po tym okresie liczba osób bezrobotnych spadła, co świadczy o poprawie sytuacji na lokalnym rynku pracy.

WYKRES 9 LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH W GMINIE BOLESZKOWICE W LATACH 2018-2023

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Powyższe dane wskazują, że bezrobocie nie stanowi głównego problemu społecznego w gminie, gdyż stopa bezrobocia systematycznie maleje. Istotną uwagę jednak w kontekście rynku pracy należy zwrócić na osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Zaliczane są do tych grup: kobiety, osoby młode do 30 roku życia, osoby starsze – po 50 roku życia oraz osoby długotrwale bezrobotne. Analizując sytuację liczby osób bezrobotnych w gminie Boleszkowice można stwierdzić, że największym problemem społecznym

w kontekście rynku pracy jest wysoki wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych. W analizowanych latach 2018-2023 odnotowuje się znaczny udział osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych kobiet w stosunku do ogółu bezrobotnych na terenie gminy. W 2023 r. odnotowano 17 osób długotrwale bezrobotnych i 24 bezrobotne kobiety, choć warto podkreślić, że również w tych grupach spadek liczby osób pozostających bez zatrudnienia jest znaczny.

Przyczyn bezrobocia kobiet jest dużo, np. opieka nad osobami zależnymi, niższe kwalifikacje zawodowe, mniejsze doświadczenie zawodowe lub brak odpowiednich ofert na rynku pracy. Samorząd wraz z Powiatowym Urzędem Pracy powinien monitorować sytuację kobiet na lokalnym rynku pracy, aby odpowiednio reagować na ich potrzeby związane z zatrudnieniem. Drugą grupą osób wymagających monitoringu ze strony samorządu i Powiatowego Urzędu Pracy stanowią osoby długotrwale bezrobotne. Stanowią oni największy odsetek bezrobotnych osób w gminie Boleszkowice. Osoby te często posiadają nieodpowiednie lub zdezaktualizowane kwalifikacje zawodowe, mają trudności ze znalezieniem pracy, co przyczynia się do pogorszenia ich jakości życia, zniechęcenia, strachu, braku aktywności społecznej, a co za tym idzie do wykluczenia społecznego.

Warto podkreślić, że sytuacja osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w analizowanym okresie ulegała polepszeniu w grupie osób po 50 roku życia. W 2023 r. odnotowano 12 osób bezrobotnych po 50 roku życia, co w porównaniu z latami wcześniejszymi wskazuje na to, że obecnie coraz łatwiej jest znaleźć zatrudnienie również osobom starszym.

TABELA 3 LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY W LATACH 2018-2023

Rok	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni
2018	37	3	9	22
2019	36	9	18	25
2020	45	14	21	21
2021	24	6	10	16
2022	33	9	15	16
2023	24	8	12	17

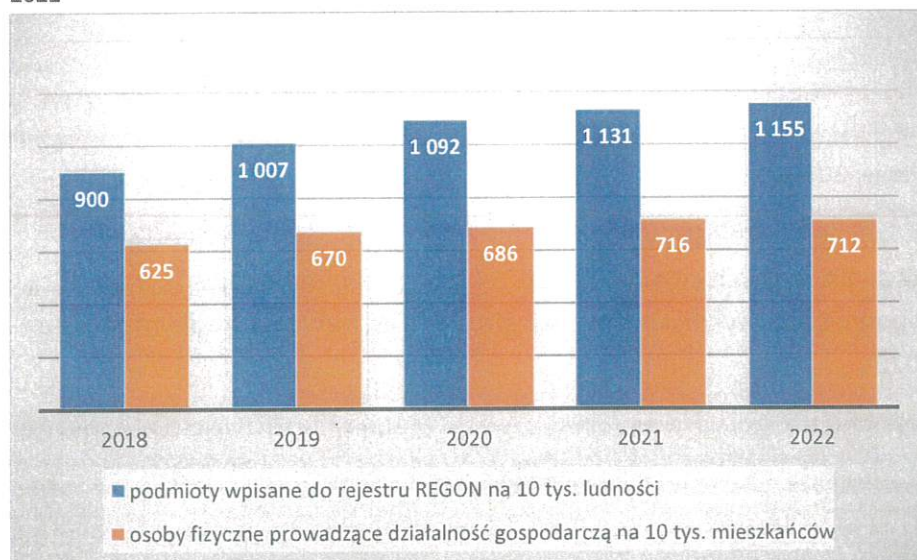
Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Sytuację rynku pracy w gminie Boleszkowice należy monitorować i w dalszym ciągu podejmować wraz z Powiatowym Urzędem Pracy odpowiednie działania na rzecz obniżenia stopy bezrobocia na terenie gminy. Podejmowanie działań aktywizacyjnych, oferowanie odpowiednich szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe, monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz kształcenie w zakresie wypełniania luki na rynku zawodowym powinny należeć do zadań priorytetowych polityki społecznej samorządu lokalnego, głównie w kontekście aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych i bezrobotnych kobiet.

IV.8 PODMIOTY GOSPODARCZE

Gmina Boleszkowice charakteryzuje się wzrastającym wskaźnikiem przedsiębiorczości, który mierzony jest liczbą zarejestrowanych pomiotów gospodarczych oraz nowo powstających działalności na terenie gminy. Według ewidencji statystycznej REGON w 2022 r. na terenie gminy zarejestrowanych było 1 155 podmiotów gospodarczych na 10 tys. ludności, w tym zdecydowana większość to podmioty sektora prywatnego. Liczba podmiotów w 2022 r. zwiększyła się w stosunku do roku 2018 o 255 podmiotów. Na 1 155 podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców aż 712 podmiotów prowadzonych jest przez osoby fizyczne.

WYKRES 10 PODMIOTY WPISANE DO REJESTRU REGON NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW W GMINIE BOLESZKOWICE W LATACH 2018-2022

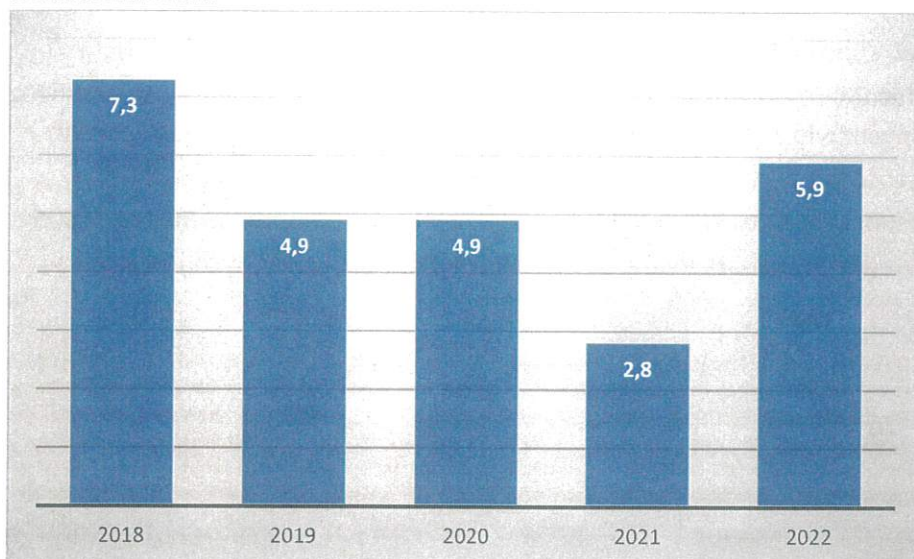
Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Boleszkowice najwięcej (78) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (328) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 7% (24) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 34,9% (119) podmiotów, a 58,1% (198) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Boleszkowice najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności jest budownictwo (30,2%) oraz handel hurtowy i detaliczny (16,6%).

Uwarunkowania gospodarcze mierzone jako wskaźnik udziału podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON wskazuje na wzrost tego wskaźnika w 2022 r. (5,9 p.p.). Sytuacja ta jest niepokojącym sygnałem gospodarczym, który wskazuje na to, że więcej podmiotów zostało zlikwidowanych niż zarejestrowanych.

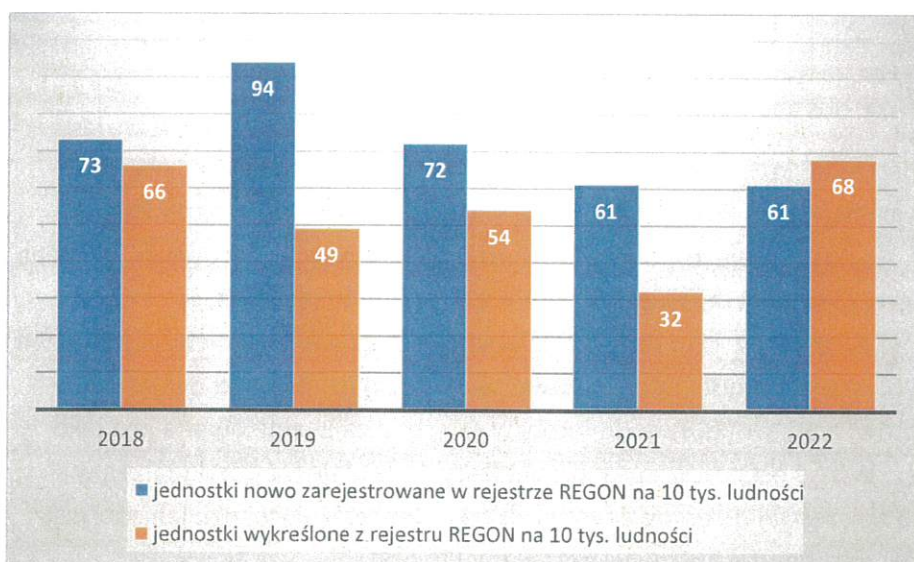
WYKRES 11 UDZIAŁ PODMIOTÓW WYREJESTROWANYCH W OGÓLNEJ LICZBIE PODMIOTÓW WPISANYCH DO REJESTRU REGON W LATACH 2018-2022

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

W 2022 r. Na 10 tys. Ludności zarejestrowano 61 podmiotów a 68 zostało wykreślonych z rejestru REGON. W analizowanych latach 2018-2021 liczba podmiotów rejestrowanych przewyższała liczbę podmiotów wykreślanych z rejestru REGON, nawet w trudnym okresie gospodarczym w 2020 r.

WYKRES 12 LICZBA PODMIOTÓW REJESTROWANYCH I WYKREŚLONYCH Z REJESTRU REGON NA 10 TYS. LUDNOŚCI W LATACH 2018-2022

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Uwarunkowania gospodarcze silnie oddziałują na uwarunkowania społeczne mieszkańców gminy. Spowolnienie boleszkowickiego rynku gospodarczego w wyniku pandemii, wysokiej inflacji, konfliktu zbrojnego w Ukrainie przyczyniło się do kryzysu gospodarczego na lokalnym rynku oraz likwidacji wielu przedsiębiorstw i miejsc pracy w kolejnym roku. Taka sytuacja

niekorzystnie wpływa na sytuację społeczną, gdyż brak pracy jest najczęstszą przyczyną izolacji społecznej i innych negatywnych zjawisk patologicznych. W kontekście realizacji polityki społecznej na terenie gminy należy monitorować sytuację lokalnych przedsiębiorców, głównie małych przedsiębiorstw zatrudniających niewielką liczbę pracowników. Oni w szczególności narażeni są na trudności wynikające z zaistniałych sytuacji kryzysowych. Gmina powinna uwzględniać potrzeby lokalnych przedsiębiorców oraz wspierać ich w rozwoju, organizując doradztwo, pomoc prawną czy pomoc informacyjną. Współdziałanie sektora prywatnego z lokalnym samorządem powinno opierać się na zasadach współpracy i chęci współdziałania.

IV.9 ZASOBY PRZYRODNICZE I TURYSTYCZNE

Okolice gminy Boleszkowice usytuowane są z dala od wielkich ośrodków miejskich w rozlewiskach rzeki Odry i wśród lasów. O atrakcyjności tej gminy w dużej mierze stanowią ukształtowanie terenu, zachowanie w dużym stopniu krajobrazu naturalnego, a także występowanie dolin dwóch rzek: Odry i jej prawego dopływu – Myśli.

Największym bogactwem gminy Boleszkowice są lasy, rzeki oraz tereny wyróżniające się szczególnym krajobrazem, mnogością roślin i zwierząt. Bardzo cennymi obiektami sprzyjającymi rozwojowi turystyki są kościoły położone na terenie gminy, a najcenniejszym z nich jest XIII-wieczna kaplica założona przez Templariuszy w miejscowości Chwarszczany. W 2022 r. odbył się „XVI Festyn historyczny – Słowianie i Templariusze”.

Gminę wyróżnia dogodna lokalizacja. Gmina położona jest w pasie gmin przygranicznych, co ma bardzo duży wpływ na wzmożone kontakty z Niemcami. W bliskiej odległości od granicy gminy funkcjonują 3 przejścia graniczne obsługujące ruch towarowy i osobowy. Gmina sąsiaduje z gminami: Dębno, Mieszkowice, miastem Kostrzyn. Zachodnia granica gminy oparta jest na granicy państwa – rzece Odrze. W ostatnich latach, gmina bardzo się zmieniła. Wybudowano nowoczesną farmę wiatrową „Park wiatrowy Wysoka”. Wiatraki witają osoby wjeżdżające do Boleszkowic od strony Dębna. Stały się one jednym ze znaków rozpoznawczych gminy. Wyremontowano i zmodernizowano drogi. Niewątpliwie inwestycją, która przyczyniła się do wzrostu atrakcyjności turystycznej gminy była rewitalizacja centrum miejscowości Boleszkowice. Gmina Boleszkowice jest gminą nastawioną głównie na aktywną turystykę. W zasobach gminnych istnieją dwie trasy Nordic Walking o łącznej długości 20 km. Są nimi: Trasa „Krawędź Pradoliny Odry” oraz Trasa „Do Janosika” oraz liczne szlaki rowerowe, z których najważniejsze to „Z biegiem Myśli” oraz „Zielona Odra”, a także miejsca rekreacyjne w miejscowościach Kaleńsko, Namyślin i Chlewice z bardzo obfitą infrastrukturą turystyczno-rekreacyjną.

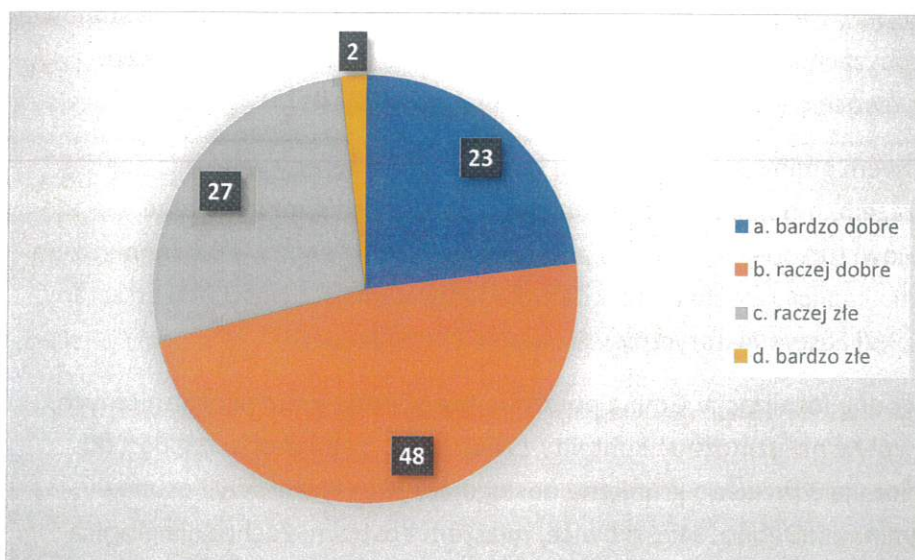
Tradycją gminy stały się organizowane z wielkim rozmachem imprezy plenerowe, które łączą miejscową ludność i przyciągają turystów nastawionych na aktywną turystykę oraz ludność z większych miast takich jak Szczecin, Dębno, Kostrzyn czy Gorzów Wlkp. W 2022 r. gmina wspólnie z partnerami zorganizowała cykl imprez pod nazwą „Żyj bezpiecznie, zdrowo i na

sportowo”. Imprezy promowały aktywny wypoczynek i zdrowy tryb życia – Rodzinny Rajd Rowerowy po gminie Boleszkowice oraz Spływ kajakowy po rzekach Myśla oraz Odra.

W 2022 r. w gminie znajdowały się cztery obiekty turystyczne zapewniające nocleg, wyżywienie, wypożyczalnię sprzętu kajakowego i rowerowego oraz posiadające szeroką ofertę wypoczynku.

Warunki życia na terenie gminy Boleszkowice są dobre i zaspokajają podstawowe potrzeby mieszkańców w dostępie do edukacji, kultury, bezpieczeństwa itp. Prawie połowa respondentów (48%) wskazała, że warunki życia na terenie gminy są raczej dobre, a 23% badanych uważa, że bardzo dobre. Niezadowolonych mieszkańców z warunków życia w gminie Boleszkowice biorących udział w badaniach było 27%.

WYKRES 13 STOPIEŃ ZADOWOLENIA Z WARUNKÓW ŻYCIA NA TERENIE GMINY W OPINII RESPONDENTÓW [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

ROZDZIAŁ V POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych. Stanowi ona jedno z podstawowych działań każdego samorządu. Pomoc społeczna wpływa na funkcjonowanie całego społeczeństwa w ramach prawidłowego rozwoju kapitału ludzkiego, stanowi o rozwoju społecznym gminy, jest ważnym czynnikiem przezwyciężania trudności występujących na terenie gminy wśród społeczeństwa lokalnego. Realizacja zadań pomocy społecznej to także ważny czynnik kształtowania rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, gdyż kreuje zadania samorządu w zakresie zdiagnozowanych problemów społecznych.

Główną instytucją wykonującą zadania pomocy społecznej na terenie gminy Boleszkowice jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Boleszkowicach (zwany dalej OPS lub Ośrodek). Do zadań Ośrodka realizującego politykę społeczną gminy należy w szczególności:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych

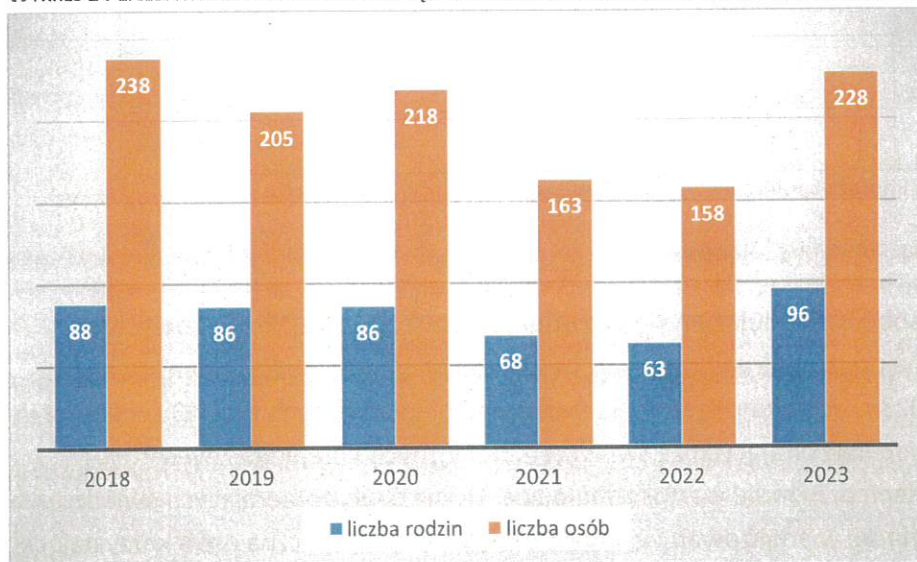
- potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa;
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego;
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych;
- udzielanie pomocy w formie dodatków mieszkaniowych, energetycznych.

Pomoc społeczna udzielana jest na wniosek osoby zainteresowanej oraz z urzędu, a informacje o osobach wymagających pomocy uzyskiwane są z różnych źródeł np. sołtysów, radnych, ze szkoły, przedszkola, policji, pielęgniarki środowiskowej. Na podstawie zgłoszenia pracownicy socjalni przeprowadzają wywiad środowiskowy, a następnie po zebraniu niezbędnych dokumentów, określone są przyczyny i problemy dominujące oraz wnioskuje się o udzielenie pomocy w zależności od indywidualnej sprawy.

V.1 BENEFICJENCI POMOCY SPOŁECZNEJ

Na terenie gminy Boleszkowice liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w analizowanych latach 2018-2023 przyjmowała wartości spadkowo-wzrostowe. Do roku 2022 widoczny był spadek liczby rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej, jednak w 2023 r. odnotowano ich wzrost. W 2023 r. z pomocy społecznej skorzystało 96 rodzin, w tym 228 osób. Odnotowany wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej wynika przede wszystkim z trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej jaka ma miejsce w 2023 r. Galopująca inflacja, stały wzrost cen, podwyżki opłat, niestabilna sytuacja polityczna, okres popandemiczny – to wszystko przyczyniło się do zachwiania polską gospodarką i bezpieczeństwem społecznym ludzi.

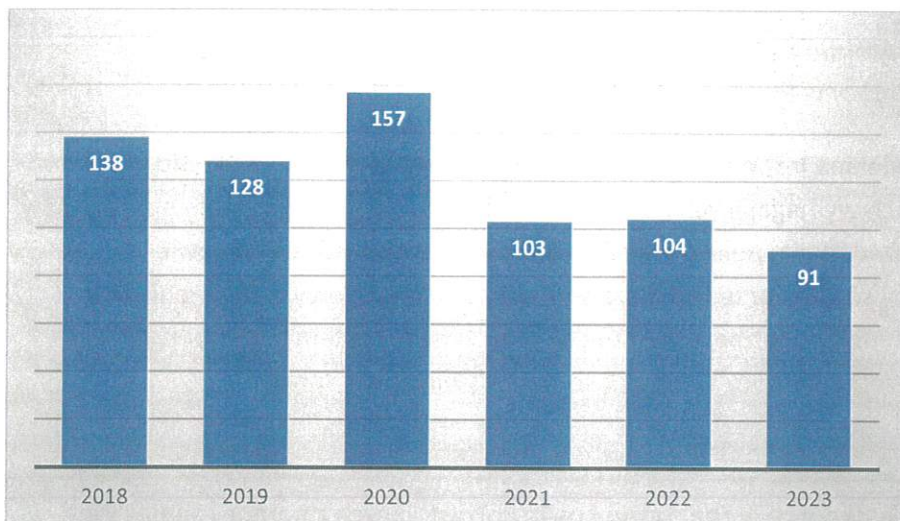
WYKRES 14 LICZBA RODZIN I OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE BOLESZKOWICE W LATACH 2018-2023

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

W latach 2018-2023 odnotowano w gminie Boleszkowice spadek liczby osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji o 47 osób. W 2023 r. na podstawie wydanych decyzji z pomocy społecznej skorzystało 91 osób.

WYKRES 15 LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ NA PODSTAWIE WYDANYCH DECYZJI W LATACH 2018-2023

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

Uwzględniając kryterium wieku i płci liczba beneficjentów korzystających z pomocy społecznej według wypłaconych świadczeń w 2023 r. wynosiła łącznie 63 osoby. W grupie tej najwięcej, bo 56 osób stanowiła ludność w wieku produkcyjnym, w tym 29 kobiet oraz 27 mężczyzn. W 2023 r. udzielono również świadczenia dla 7 osób znajdujących się w wieku poprodukcyjnym, w tym dla 5 kobiet i 2 mężczyzn.

TABELA 4 LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W PODZIALE NA WIEK I PŁEĆ WG LICZBY WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ W 2023 R.

Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Przedprodukcyjny	56	29	27
Poprodukcyjny	7	5	2

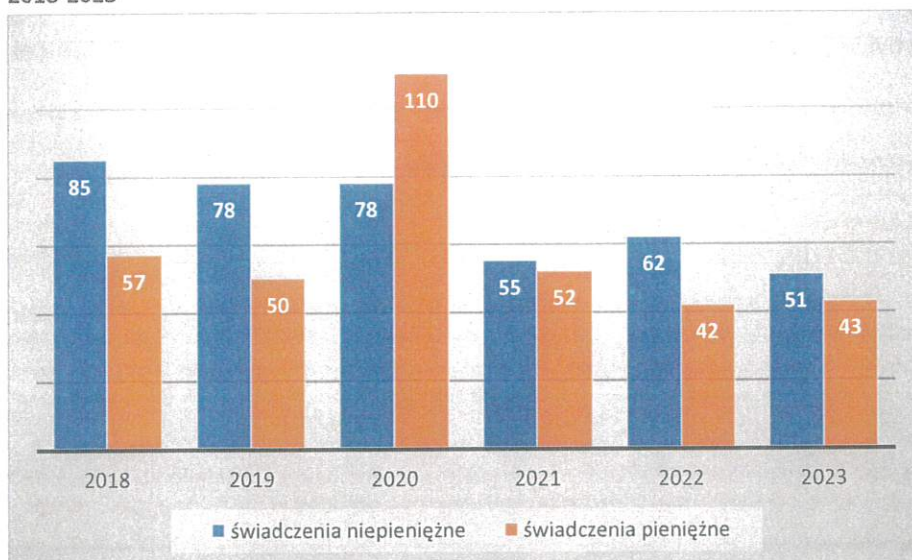
Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

V.2 POMOC MATERIALNA I FINANSOWA

Pomoc udzielana osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, które korzystają z pomocy ośrodka na podstawie wypłaconych świadczeń przyjmuje postać finansową lub niefinansową. W 2023 r. udzielono łącznie 51 świadczeń niepieniężnych oraz 43 świadczenia pieniężne. Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w analizowanych latach przyjmuje wartości malejące. Liczba osób pobierających świadczenia pieniężne zmniejszyła się w analizowanych latach o 14 osób. Z kolei liczba osób korzystająca ze świadczeń niepieniężnych zmniejszyła się o 34 osoby w porównaniu z rokiem 2018.

WYKRES 16 LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I NIEPIENIĘŻNYCH W GMINIE BOLESZKOWICE W LATACH 2018-2023

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

Jedną z form otrzymywanych świadczeń pieniężnych są zasiłki dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji. Ośrodek Pomocy Społecznej w Boleszkowicach przyznaje zasiłki stałe, celowe i zasiłki okresowe. W analizowanym okresie lat 2019-2023 liczba przyznanych zasiłków systematycznie malała do roku 2022. W 2023 r. odnotowano wzrost liczby przyznawanych zasiłków. Z zasiłków stałych skorzystało 17 osób, z zasiłków celowych – 26 osób, a z zasiłków okresowych 15 osób. Niewielki wzrost liczby osób korzystających z zasiłków w 2023 r. był spowodowany trudnościami w przewyżczeniu trudności gospodarczych danych osób.

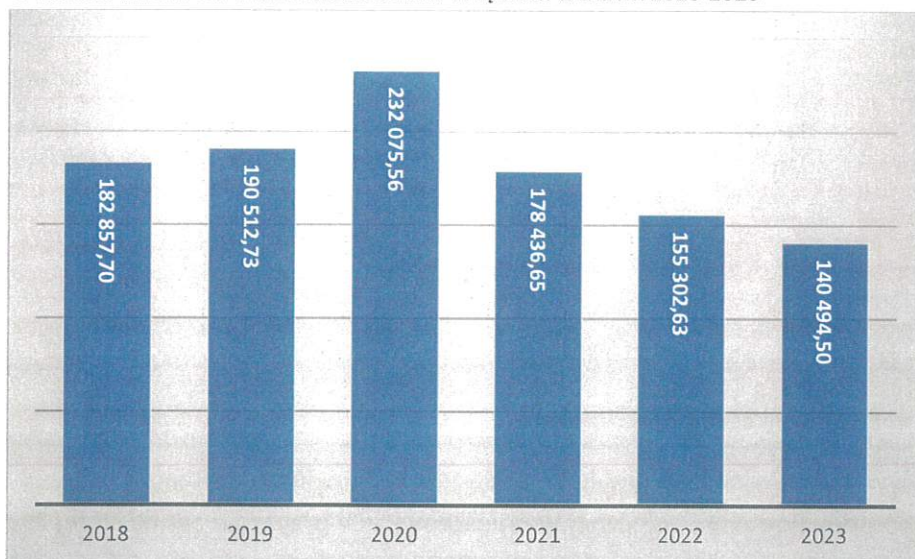
TABELA 5 LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z ZASIŁKÓW ORAZ KWOTA WYPŁACANYCH ZASIŁKÓW W LATACH 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Zasiłek stały	29	29	21	16	17
Kwota zasiłków stałych [zł]	167 554	166 018	127 916	120 402	122 503
Zasiłek celowy	30	89	33	22	26
Kwota zasiłków celowych [zł]	4 660	5 090	6 810	2 000	6 168
Zasiłek okresowy	14	11	7	11	15
Kwota zasiłków okresowych [zł]	20 546	21 813	17 125	15 801	23 600
Specjalny zasiłek celowy	2	3	2	0	1
Kwota zasiłków celowych specjalnych [zł]	1400	1280	450	0	300

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

Łącznie w analizowanym okresie lat 2018-2023 wydatki na świadczenia pieniężne w gminie Boleszkowice uległy obniżeniu, przyjmując w 2023 r. wartość 140 494,50 zł. W okresie pandemii widoczny był wzrost kwoty wypłacanych świadczeń, gdzie wydatkowano na ten cel 232 075,56 zł.

WYKRES 17 KWOTA WYPŁACANYCH ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH W LATACH 2018-2023

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

Pomimo ogólnie spadającej liczby beneficjentów Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach korzystających z pomocy finansowej w ostatnich latach, nie ubywa zajęć pracownikom socjalnym. Spadek ogólnej liczby klientów otrzymujących świadczenia, nie przekłada się na mniejszy zakres i ilość pracy. Zaobserwować można, że praca socjalna jest formą pomocy, jaką ośrodek świadczy na rzecz wszystkich mieszkańców, niezależnie od ich dochodów. Pracownicy socjalni często udzielają pomocy w formie poradnictwa (wszelkiego rodzaju) dla osób i rodzin wywodzących się z różnych środowisk, co jest wynikiem między innymi niezaradności życiowej, a także widocznego rozluźnienia więzi rodzinnych i społecznych, zdarzeń losowych, samotności osób starszych itp. Praca socjalna stała się rodzajem interwencji oraz profilaktyki, ale obejmuje również długofalowe działania na rzecz osób i rodzin potrzebujących wsparcia. Pracownicy socjalni posiadają wiedzę na temat funkcjonowania środowiska lokalnego, współpracują, a także podejmują działania z innymi jednostkami i podmiotami na rzecz niwelowania problemów społecznych. Współczesny pracownik socjalny boryka się zarówno z problemami rodzin w zakresie funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rozpadu więzi, konfliktów rodzinnych, uzależnień, a także z samotnością osób starszych, ich chorobami czy niepełnosprawnością.

Ostatnie wydarzenia, które miały miejsce w Polsce pokazały, iż praca socjalna pracowników pomocy społecznej to nie tylko interwencje w miejscu zamieszkania czy udzielanie zasiłków potrzebującym. W dobie pandemii widoczny był wzrost pracy socjalnej. Wsparciem otoczeni zostali głównie najstarsi mieszkańcy poprzez niesienie im pomocy materialnej oraz wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w czasie izolacji. W czasie konfliktu zbrojnego w Ukrainie

praca socjalna przybrała dodatkowo innego charakteru. Pomoc społeczna w Polsce stanęła przed obliczem ogromu prac jaki należy wykonać na rzecz osób dotkniętych tragedią wojenną. Organizowanie pomocy i wsparcia uchodźcom ukraińskim to niewątpliwie jedno z trudniejszych zadań z jakimi borykały się współcześnie samorządy. Oprócz pomocy materialnej potrzebna była pomoc w organizacji mieszkań, pracy, załatwiania spraw urzędowych. Pomoc dzieciom w zaaklimatyzowaniu się w nowym środowisku, zapewnienie im odpowiedniego dostępu do szkolnictwa, kultury, rozwoju fizycznego oraz umożliwienie wsparcia psychologicznego to wyzwania jakie podejmowali pracownicy socjalni. Takiej pomocy nie da się „przeliczyć”, przedstawić za pomocą cyfr. Empatia i zaangażowanie w niesienie pomocy ofiarom wojennym stały się kolejnym elementem pracy socjalnej na rzecz społeczeństwa. W dobie kolejnych kryzysów gospodarczych (np. galopująca inflacja, brak dostępności do opału, wysokie raty kredytów, nieustanne podwyżki cen prądu) zauważa się także pogorszenie się stanu zdrowia psychicznego wielu osób. To kolejne wyzwanie, z którym pracownik socjalny niejednokrotnie ma do czynienia. Obawa i strach mieszkańców znajdujących się z trudnej sytuacji życiowej przyczynia się do zwiększonej pracy pracowników w poradnictwie, kontroli osób wymagających wsparcia, w tym głównie osób starszych, samotnych czy schorowanych, którzy niejednokrotnie nie są w stanie poradzić sobie samodzielnie. Widoczny wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń w 2023 r. stał się wynikiem wielu trudności rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

V.3 GŁÓWNE POWODY KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Osoby korzystające z pomocy społecznej w formie przyznawanych zasiłków borykają się z różnymi problemami. Według danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach wśród typów rodzin objętych pomocą społeczną największą grupę stanowią rodziny jednoosobowe oraz wieloosobowe.

Do głównych powodów udzielania pomocy społecznej w 2023 r. należały przede wszystkim: niepełnosprawność oraz ubóstwo. W poniższej tabeli zestawiono główne powody udzielania wsparcia finansowego rodzinom z terenu gminy w latach 2019-2023.

TABELA 6 POWODY UDZIELANIA ZASIŁKÓW DLA RODZIN W GMINIE BOLESZKOWICE W LATACH 2019-2023

Powód przyznanej pomocy	2019	2020	2021	2022	2023
	liczba rodzin				
Alkoholizm	0	0	0	0	1
Bezdomność	1	3	3	2	2
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych (rodzina wielodzietna)	0	0	0	0	1
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych (rodzina niepełna)	1	2	1	1	0

Powód przyznanej pomocy	2019	2020	2021	2022	2023
	liczba rodzin				
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	2	8	1	1	2
Bezrobocie	11	14	12	7	1
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0
Długotrwała lub ciężka choroba	12	11	9	3	2
Niepełnosprawność	28	24	21	15	13
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0	0	0	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0	0	0
Ubóstwo	44	52	44	27	13
Narkomania	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	0	0	0	0	0

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

Analiza danych ujętych w powyższym zestawieniu wskazuje, iż najczęściej z pomocy społecznej korzystają osoby z powodu ubóstwa oraz niepełnosprawności, choć zauważyć można, że również z tych powodów spada liczba przyznawanych świadczeń. W 2023 r. z powodu niepełnosprawności przyznano świadczenia dla 13 rodzin, tyle samo rodzin skorzystało ze świadczeń z powodu ubóstwa.

Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego udzielono łącznie 96 świadczeń, w tym głównie świadczeń niepieniężnych (95). Ze świadczeń pieniężnych przydzielono świadczenia z powodu niepełnosprawności (18) oraz ubóstwa (17).

TABELA 7 GŁÓWNE POWODY KORZYSTANIA ZE ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I NIEPIENIĘŻNYCH W 2023 R.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia niepieniężne	Świadczenia pieniężne
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego	96	95	1
Niepełnosprawność	18	0	18
Ubóstwo	17	0	17
Alkoholizm	1	0	1

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

V.4 WSPARCIE W POSTACI DOŻYWIANIA

Ośrodek Pomocy Społecznej w Boleszkowicach zapewnia dożywianie dzieci w szkołach, kontynuując rządowy program "Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023". W 2023 r. dożywianiem objęto 39 rodzin, w tym 54 osoby. Liczba dzieci korzystająca z tego wsparcia wynosiła 51 osób. z pomocy na dożywianie korzysta coraz mniej osób i rodzin, co może świadczyć o poprawiającej się sytuacji finansowej rodzin w wyniku rozszerzenia programu 500+.

TABELA 8 LICZBA RODZIN I DZIECI KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY DOŻYWIANIA W LATACH 2019-2023

Wskaźnik	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin	45	47	36	43	39
Liczba osób	78	78	55	62	54
Liczba dzieci	69	71	47	55	51

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

Każdego roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Boleszkowicach realizuje zadania wynikające z Programu Operacyjnego „Pomoc żywnościowa na lata 2014-2020”. W ramach realizacji zadania pracownicy Ośrodka kwalifikują mieszkańców do pomocy, w ramach której otrzymują artykuły żywnościowe. Artykuły żywnościowe wydane były przez pracowników Ośrodka przy dużym zaangażowaniu pracowników Zakładu Usług Komunalnych oraz Ochotniczej Straży Pożarnej.

V.5 ŚWIADCZENIA I USŁUGI OPIEKUŃCZE

Wśród osób korzystających z pomocy społecznej na terenie gminy dużą grupę stanowią osoby niepełnosprawne. Osoby takie narażone są również na zagrożenie wykluczeniem społecznym, ze względu na swoje ograniczenia (często natury fizycznej). Niewystarczający poziom wyposażenia miejsc użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych jest częstą przyczyną ich nieintegrowania się ze środowiskiem lokalnym. Również brak zapewnienia w wystarczającym stopniu opieki medycznej i geriatrycznej stanowi istotny problem społeczny, z jakim boryka się współczesne społeczeństwo.

Zgodnie z treścią ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina czy wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

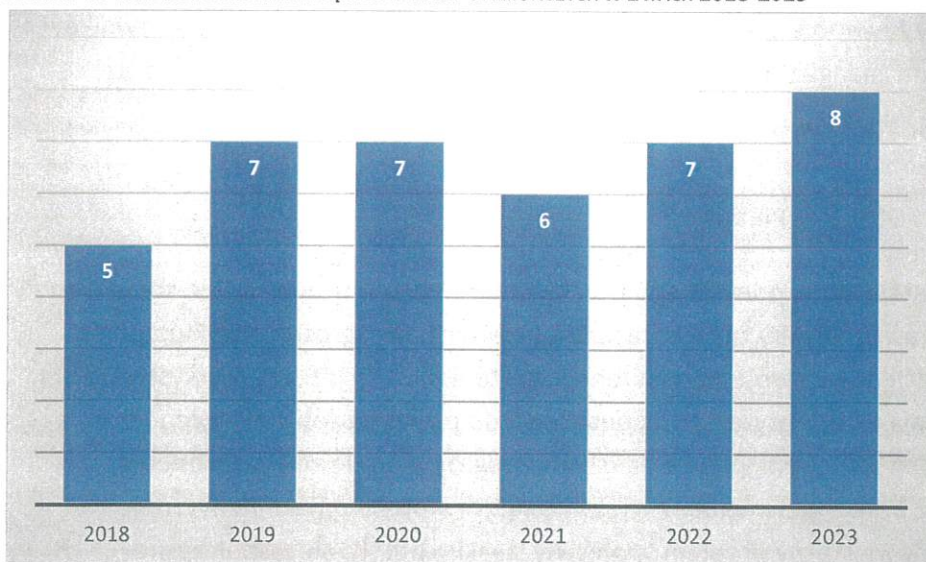
Rozwój medycyny oraz poprawa warunków życia powodują, że średnia długość życia ludności w Polsce systematycznie wydłuża się. Jednocześnie starość wiąże się z ogólnym pogorszeniem stanu zdrowia oraz chorobami specyficznymi dla podeszłego wieku. Osoby

starsze są grupą społeczną, która wymaga odpowiedniego wsparcia i pomocy. Jednak nie zawsze na taką pomoc mogą liczyć ze strony rodziny. W społeczeństwie zanika model rodziny wielopokoleniowej. Osoby starsze często pozostają same w swoim miejscu zamieszkania, a pogarszający się stan zdrowia oraz niepełnosprawność utrudniają samodzielne funkcjonowanie. Zjawisko starzenia się ludności wiąże się z nowymi wyzwaniami w ramach pomocy społecznej. Dotyczą one zarówno rozwoju usług opiekuńczych, ale także aktywizowania seniorów do życia w społeczności lokalnej.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczno-sanitarną, pielęgnację zleconą przez lekarza oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Chorzy korzystają z usług w wymiarze od kilku godzin tygodniowo do kilku godzin dziennie w zależności od zdolności do samoobsługi oraz możliwości rodziny w zakresie zabezpieczenia potrzeb chorego. Analiza danych tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej wskazuje, że liczba osób potrzebujących pomocy w formie usług opiekuńczych jest niewielka, choć widać w tym zakresie wzrost liczby osób korzystających z takich usług. W 2023 r. z usług opiekuńczych skorzystało 8 osób. W analizowanym okresie lat 2018-2023 nie odnotowano osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych.

WYKRES 18 LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG OPIEKUŃCZYCH W LATACH 2018-2023

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

Najwięcej osób korzystających z usług to osoby samotnie mieszkające lub posiadające rodzinę poza miejscem zamieszkania. Konieczność zapewnienia im pomocy wynika z faktu, iż rodzina nie jest w stanie zapewnić opieki, zwłaszcza w godzinach przedpołudniowych, ze względu na wykonywanie pracy zawodowej. Dodatkowo na terenie gminy staje się coraz częstsze samotne zamieszkiwanie osób starszych. Taka sytuacja wymaga rozwijania systemu oparcia środowiskowego dla tej grupy osób, w tym zapewnienia oferty usług opiekuńczych, pomocy socjalnej, edukacyjnej, kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, a także w formie terapii zajęciowej. Dane ogólnopolskie dotyczące osób kierowanych do domów pomocy społecznej wskazują, że sukcesywnie wzrasta ich liczba, wydłuża się średnia długość

życia, co powoduje, że wzrastają nakłady finansowe gminy na utrzymanie tej kategorii osób w domach pomocy społecznej. Również ważnym zagadnieniem jest prowadzenie placówek wsparcia dziennego jakim jest zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 18 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W kontekście rozwoju społecznego gminy należy w dalszym ciągu rozwijać system opieki instytucjonalnej dla seniorów z terenu gminy, aby tym samym minimalizować zjawisko wykluczenia społecznego wśród seniorów.

Mieszkańcy gminy korzystają również z pomocy finansowej w formie świadczeń opiekuńczych. Liczba wypłacanych świadczeń ogółem zmniejszyła się na przestrzeni ostatnich 6 lat o 190 świadczeń. W przeważającej mierze zmniejszeniu uległy zasiłki pielęgnacyjne. Wzrost liczby świadczeń odnotowano w grupie świadczeń pielęgnacyjnych, gdzie w 2023 r. wypłacono 299 świadczeń.

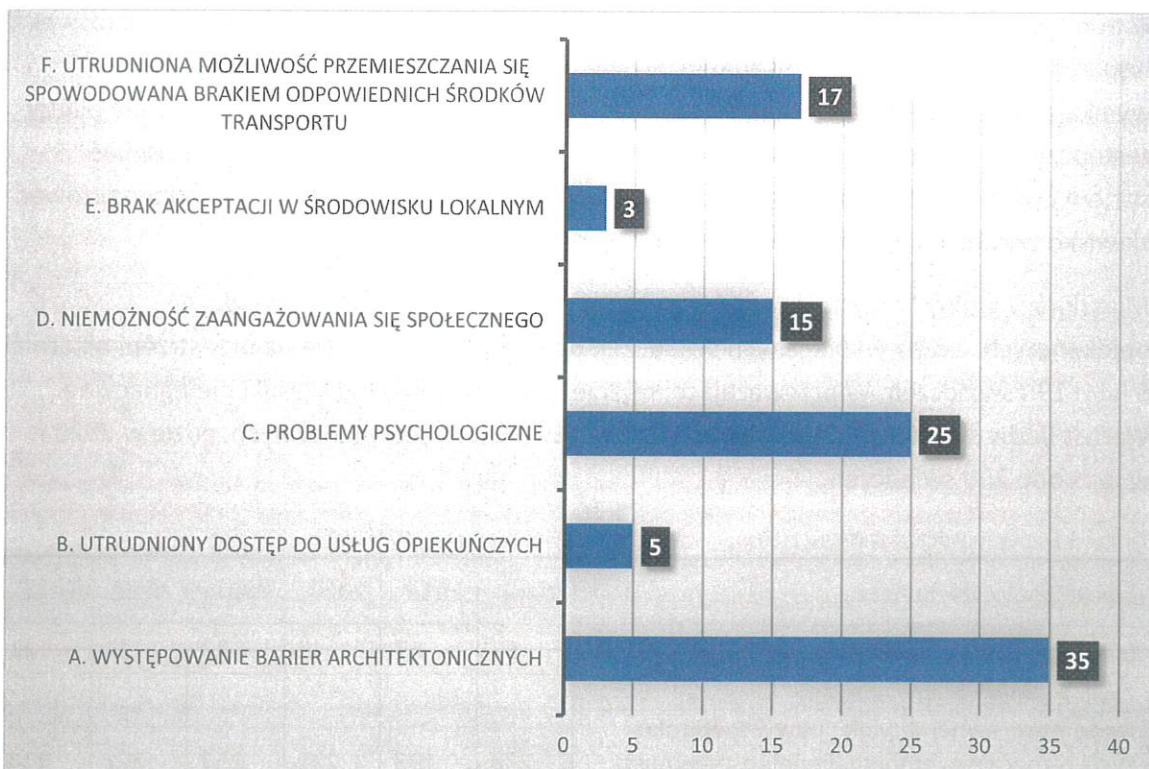
TABELA 9 LICZBA ŚWIADCZEŃ OPIEKUŃCZYCH W GMINIE BOLESZKOWICE W LATACH 2018-2023

Świadczenia opiekuńcze	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Specjalny zasiłek opiekuńczy	52	67	49	34	24	21
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli niepełnosprawność powstała do 21 roku życia	238	198	221	253	251	214
Zasiłek pielęgnacyjny – dla niepełnosprawnego dziecka	208	253	207	195	188	208
Zasiłek pielęgnacyjny – ogółem	940	960	883	851	809	754
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	494	509	455	403	370	332
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie, która ukończyła 75 lat	0	0	0	0	0	0
Świadczenia opiekuńcze ogółem	1 264	1 293	1 190	1 159	1 102	1 074
Świadczenie pielęgnacyjne	272	266	258	274	269	299

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

Podczas przeprowadzonych badań wśród mieszkańców gminy Boleszkowice poproszono respondentów o wskazanie problemów, jakie napotykają osoby niepełnosprawne. Najwięcej wskazań dotyczyła występowania na terenie gminy barier architektonicznych, które uniemożliwiają bądź utrudniają osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie (35 wskazań). Respondenci wskazali, że dużym problemem dla osób niepełnosprawnych są występujące u nich problemy psychologiczne (25 wskazań). 17 respondentów wskazała na utrudnienia w przemieszczaniu się osób niepełnosprawnych, które wynikają z braku odpowiednich środków transportu i są często przyczyną bierności społecznej tej grupy osób, co również powoduje niemożność angażowania się społecznego (15 wskazań).

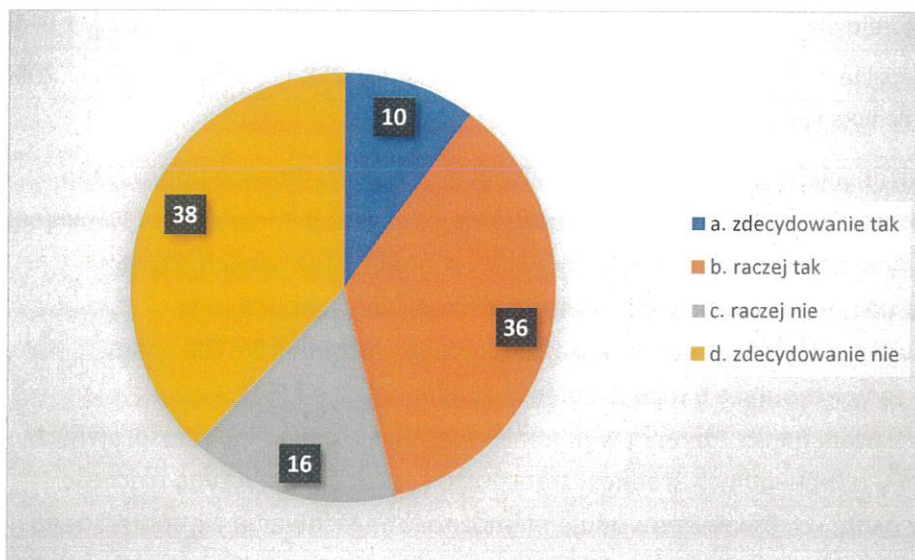
WYKRES 19 PROBLEMY OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W OPINII RESPONDENTÓW

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Pomoc świadczona na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie gminy przez placówki wspierające została oceniona przez respondentów podczas badań w większości negatywnie, choć odpowiedzi były podzielone. 54% badanych uważa, że pomoc ta jest niewystarczająca, a 46% badanych wskazała, że wsparcie dla osób niepełnosprawnych na terenie gminy jest wystarczające w stosunku do zapotrzebowania.

WYKRES 20 OCENA POMOCY DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W OPINII RESPONDENTÓW [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Realizacja polityki senioralnej w gminie Boleszkowice powinna zmierzać do utworzenia klubów seniora lub innych miejsc integracji dla osób starszych. Wielość i różnorodność zadań na rzecz seniorów oraz realizacja projektów przyczyniają się do podnoszenia jakości życia starszych mieszkańców gminy. Zmiany demograficzne i wzrastające potrzeby seniorów w Polsce wskazują także na potrzebę zapewnienia mieszkań treningowych i wspomaganych dla seniorów. Uwzględniając sytuację demograficzną, wzrost liczby osób starszych w gminie, a także pojawiające się trudności w samotnym funkcjonowaniu wielu osób starszych widoczna jest silna potrzeba powstawania takich mieszkań również na terenie Boleszkowic. Obecnie na terenie gminy nie ma Klubów Seniora ani mieszkań treningowych. Realizacja polityki społecznej powinna uwzględniać potrzeby osób starszych. Głównym kierunkiem rozwojowym na terenie gminy powinien być rozwój infrastruktury dla osób starszych, w tym również rozwój mieszkań treningowych i wspomaganych.

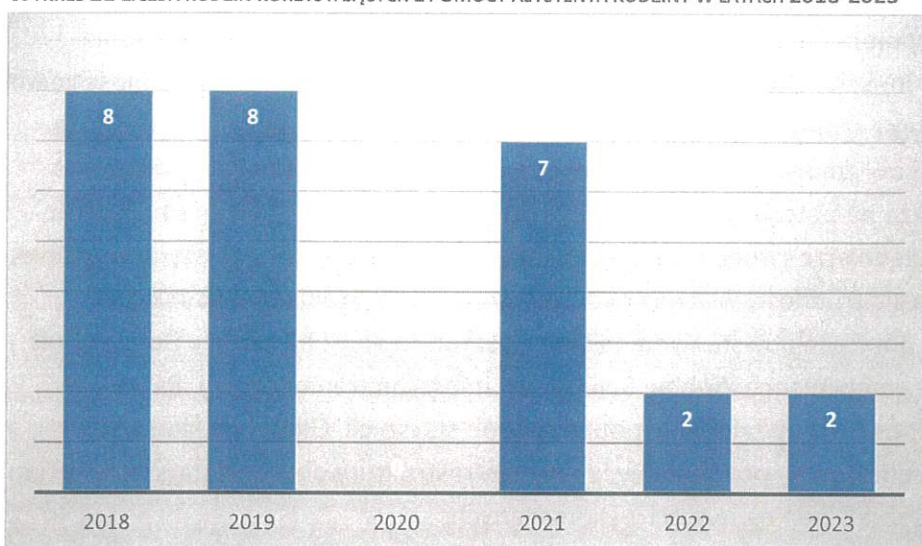
V.6 ASYSTENT RODZINY

Asystent rodziny został powołany do działania jako odpowiedź na potrzebę wsparcia innych służb społecznych w wykonywaniu pogłębionej pracy z rodziną z wieloma problemami, o obniżonym poziomie rozwoju umiejętności wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, najczęściej wielodzietnymi, gdzie dzieci są zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej. Działania asystenta określa przede wszystkim ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Praca asystenta ma przede wszystkim charakter wspierający, socjalny, wychowawczy i jest prowadzona głównie w miejscu zamieszkania rodziny. Zasadniczą formą jego pracy jest towarzyszenie, asystowanie rodzinie. Jednocześnie asystent rodziny może być również koordynatorem działań wielu innych służb społecznych, działających na rzecz danej rodziny. Zgodnie z art. 15 ust 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin.

Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny borykają się z wieloma problemami, na które oprócz zaburzeń w sferze opiekuńczo-wychowawczej, bezrobocia czy niepełnosprawności składają się także uzależnienia i przemoc. Wymaga to wielokierunkowości w realizacji zadań związanych ze wsparciem rodziny. Występujące niejednokrotnie małe zaangażowanie rodziny w poprawę swojej sytuacji, często powoduje wydłużenie okresu współpracy asystenta z rodziną.

W 2023 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Boleszkowicach zatrudniony był 1 asystent rodziny. Z analizy danych Ośrodka wynika, że liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta uległa zmniejszeniu. W 2023 r. ze wsparcia asystenta rodziny skorzystały 2 rodziny, co świadczy o niewielkim problemie związanym z funkcjonowaniem rodzin na terenie gminy.

WYKRES 21 LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY ASYSTENTA RODZINY W LATACH 2018-2023

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

Rodzina jest najlepszym środowiskiem życia i wychowania dziecka. Istnieją jednak sytuacje związane z niemożnością zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Wówczas istotną rolę spełnia piecza zastępcza: rodzinna i instytucjonalna, która z założenia powinna mieć charakter czasowy. W związku z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Boleszkowice w ramach zadań własnych pokrywała częściowo koszty wynikające ze sprawowania pieczy zastępczej nad dziećmi, które z różnych przyczyn nie mogły dłużej funkcjonować w środowisku rodziny biologicznej. Analiza danych wskazuje, że w 2023 r. 10 dzieci z terenu gminy wychowuje się poza rodziną biologiczną. Odnotowano także 3 rodziny zastępcze. W analizowanych latach można zaobserwować zjawisko wzrostu liczby dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

TABELA 10 LICZBA DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2019-2023

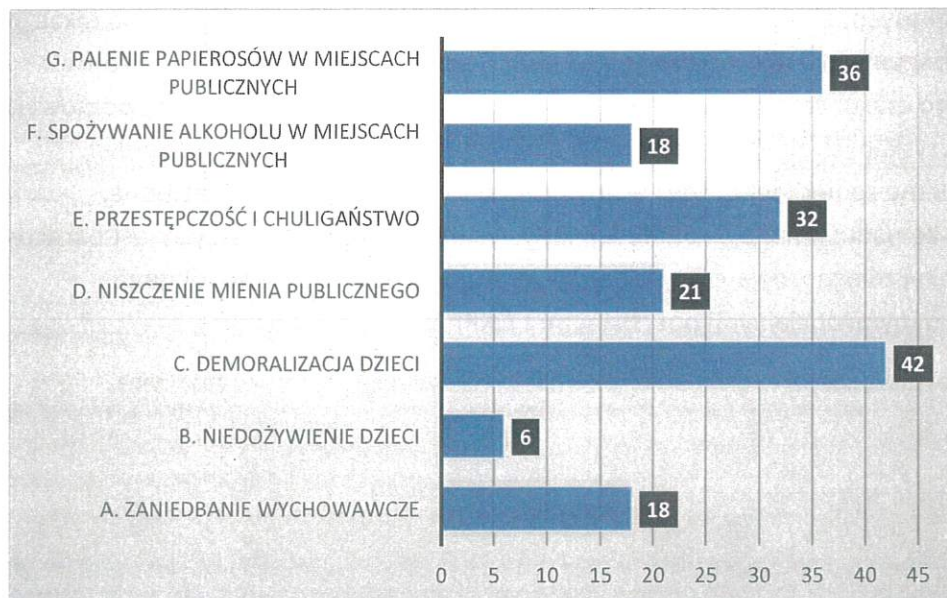
Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin	2	2	3	3	3
Liczba dzieci w pieczy zastępczej	5	7	10	10	10
Liczba dzieci w pieczy instytucjonalnej	0	0	0	0	0

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

Asystent rodziny ma za zadanie wspierać rodziny dysfunkcyjne, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze. Podczas przeprowadzanych badań poproszono respondentów o wskazanie najważniejszych problemów dotyczących dzieci i młodzieży, które można zaobserwować na terenie gminy Boleszkowice. Aż 42 osoby wskazały, że dużym problemem jest demoralizacja dzieci, a także palenie papierosów w miejscach publicznych

(36 wskazań). Zauważany problemem jest wzrastająca przestępczość i chuligaństwo dzieci i młodzieży, która zapewne jest efektem ich demoralizacji oraz brakiem odpowiednich wzorców zachowań. Najmniejszym problemem społecznych w odniesieniu do dzieci i młodzieży jest problem ich niedożywienia (tylko 6 wskazań). Zatem najistotniejszą kwestią wspierania rodzin dysfunkcyjnych powinien być proces edukacji dla rodziców w kwestiach prawidłowego sprawowania opieki nad dziećmi oraz ukazywania korzyści płynących z prawidłowego funkcjonowania rodziny jako podstawowego środowiska wychowawczego.

WYKRES 22 NEGATYWNE ZJAWISKA SPOŁECZNE W ODNIESIENIU DO DZIECI I MŁODZIEŻY W OPINII RESPONDENTÓW

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

V.8 SYSTEM WSPARCIA NA RZECZ RODZINY – ZJAWISKO UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY DOMOWEJ

System wsparcia na rzecz rodziny realizowany jest przede wszystkim przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Boleszkowicach, ale także przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boleszkowicach (zwany dalej GKRPA) i Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej (Zwany dalej ZI). Obie instytucje ściśle współpracują z Ośrodkiem w celu minimalizowania niepożądanych zjawisk społecznych, jakimi są uzależnienia oraz przemoc domowa.

GKRPA działa na podstawie uchwalonego „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Gminie Boleszkowice”.

Dokument ten zawiera zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii, do których należą w szczególności:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy

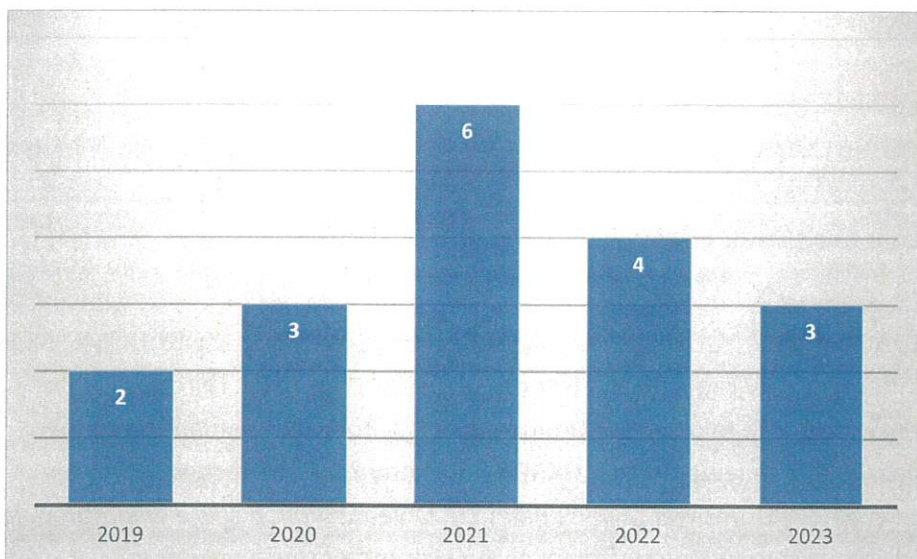

narkomanii pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Celem programu jest realizacja długofalowego procesu edukacji społecznej, w szczególności dzieci i młodzieży na temat zagrożeń związanych z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom, a także promowanie i propagowanie idei zdrowego stylu życia, wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, oraz zapewnienie wsparcia i pomocy dla ofiar przemocy domowej. Według danych uzyskanych z GKRPA na terenie gminy zjawisko uzależnień nie stanowi poważnego problemu społecznego, gdyż w 2023 r. odnotowano 3 osoby uzależnione. Oczywiście zjawisko nadużywania alkoholu lub innych substancji uzależniających jest bardzo trudne do wykrycia i zdiagnozowania, tym bardziej do ujęcia statystycznego, dlatego poniższe dane są danymi oficjalnymi pozyskanymi z GKRPA.

WYKRES 23 LICZBA ZDIAGNOZOWANYCH OSÓB UZALEŻNIONYCH NA TERENIE GMINY W LATACH 2019-2023

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

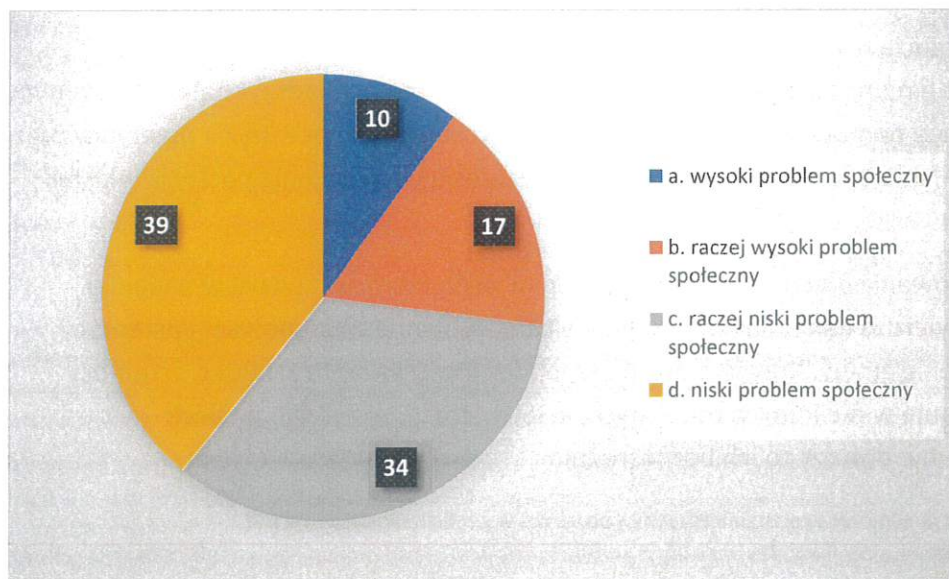
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzieliła wsparcia i porad 3 osobom, które skorzystały z pomocy instruktora terapii uzależnień. W 2023 r. nie odebrano żadnemu podmiotowi na terenie gminy Boleszkowice zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, tym samym nie stwierdzono przypadków nadużyć czy łamania prawa w tym zakresie przez lokalnych przedsiębiorców.

Problem uzależnień na terenie gminy w opinii osób biorących udział w badaniu również nie został wskazany. 73% badanych uważa, że uzależnienia nie stanowią poważnego problemu,

jaki występuję na terenie gminy. tylko 10% badanych jest zdania, że zjawisko uzależnień stanowi poważny problem społecznych na terenie gminy Boleszkowice.

WYKRES 24 OCENA WYSTĘPOWANIA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ W OPINII RESPONDENTÓW [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Z kolei podmiotem działającym w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy jest Gminny Zespół Interdyscyplinarny. Do podstawowych zadań ZI należą:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową,
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

W 2023 r. ZI powołał 5 spotkań. Odbyły się 3 posiedzenia grup roboczych. Pomocą objęte były 2 rodziny z terenu gminy. W ciągu roku złożono 2 nowe Niebieskie Karty, zamknięto 2 procedury z powodu ustania przemocy. Z analizy procedur Niebieskich Kart wynika, że najczęściej ofiarami przemocy domowej są kobiety i dzieci.

TABELA 11 PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY NA TERENIE GMINY BOLESZKOWICE W LATACH 2020-2023

Niebieskie Karty	2020	2021	2022	2023
Liczba nowych NK przekazanych do ZI	3	4	0	2
Liczba zakończonych procedur NK	1	3	1	2
Liczba posiedzeń ZI	4	5	4	5
Liczba kobiet objętych procedurą jako ofiara przemocy	3	1	1	2
Liczba mężczyzn objętych procedurą jako ofiara przemocy	0	0	0	0

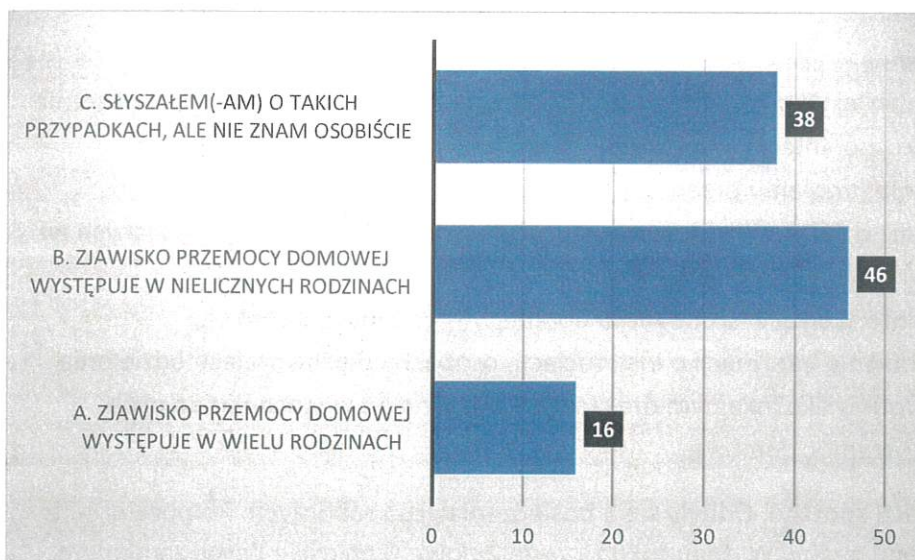
Liczba dzieci objętych procedurą jako ofiara przemocy	1	3	3	5
---	---	---	---	---

Źródło: dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Boleszkowicach

W 2023 r. w Placówce Wsparcia Dziennego w Namyślinie odbyły się zajęcia dla dzieci z budowania poczucia własnej wartości. Dodatkowo w okresie od X do XII 2023 r. przeprowadzono gminną kampanię „Nie dla przemocy”, w ramach której obalono stereotypy na temat przemocy domowej. Promowano metody wychowawcze bez użycia przemocy oraz prowadzono działania edukacyjne i wspierające w zakresie wzmocnienia poczucia własnej wartości.

Zjawisko występowania przemocy domowej w opinii osób biorących udział w badaniu społecznym potwierdza dane mówiące o niewielkim problemie występowania przemocy domowej na terenie gminy. Prawie połowa respondentów uważa, że zjawisko przemocy domowej występuje w nielicznych rodzinach, a 38 twierdzi, że słyszało o takich przypadkach, ale nie dotyczy to ich bezpośrednio.

WYKRES 25 OCENA WYSTĘPOWANIA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W OPINII RESPONDENTÓW [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Warto nadmienić, że w 2024 r. w ramach realizacji systemu wsparcia na rzecz rodzinnych uchwalono następujące programy:

- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Boleszkowice na lata 2024-2027 (Uchwała nr LIV/391/2024 Rady Gminy Boleszkowice z dnia 21 marca 2024 r.).
- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Boleszkowice na lata 2024-2026 (Uchwała nr LIV/392/2024 Rady Gminy Boleszkowice z dnia 21 marca 2024 r.).

ROZDZIAŁ VI ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (Strengths, Weakness, Opportunities, Threats) jest jedną z metod określania rozwoju diagnozowanego obszaru, ponieważ uwypatnia mocne i słabe strony oraz przedstawia szanse i zagrożenia, jakie mogą wystąpić w środowisku lokalnym. **Mocne strony** to atuty diagnozowanego obszaru, **słabe strony** to słabości, bariery i wady analizowanego obszaru. Z kolei **szanse** określają dodatkowe okoliczności pociągające za sobą korzystne zmiany, a **zagrożenia** – okoliczności, które negatywnie wpływają na plan rozwoju gminy. Szczegółowe opracowanie analizy SWOT jest ważnym etapem procesu planowania strategicznego, ponieważ jest to punkt wyjściowy dla stawianych celów strategicznych oraz podejmowanych w przyszłości działań społecznych.

Analizę SWOT poprzedzi ocena poszczególnych uwarunkowań życia w gminie na podstawie opinii respondentów biorących udział w badaniu nad opracowywaniem Strategii. Kolorem „ceglastym” oznaczono uwarunkowania o niskim poziomie zadowolenia respondentów, a zielonym umiarkowany oraz wysoki poziom zadowolenia. Z poniższego wykresu wynika, że negatywnie zostały ocenione takie uwarunkowania jak:

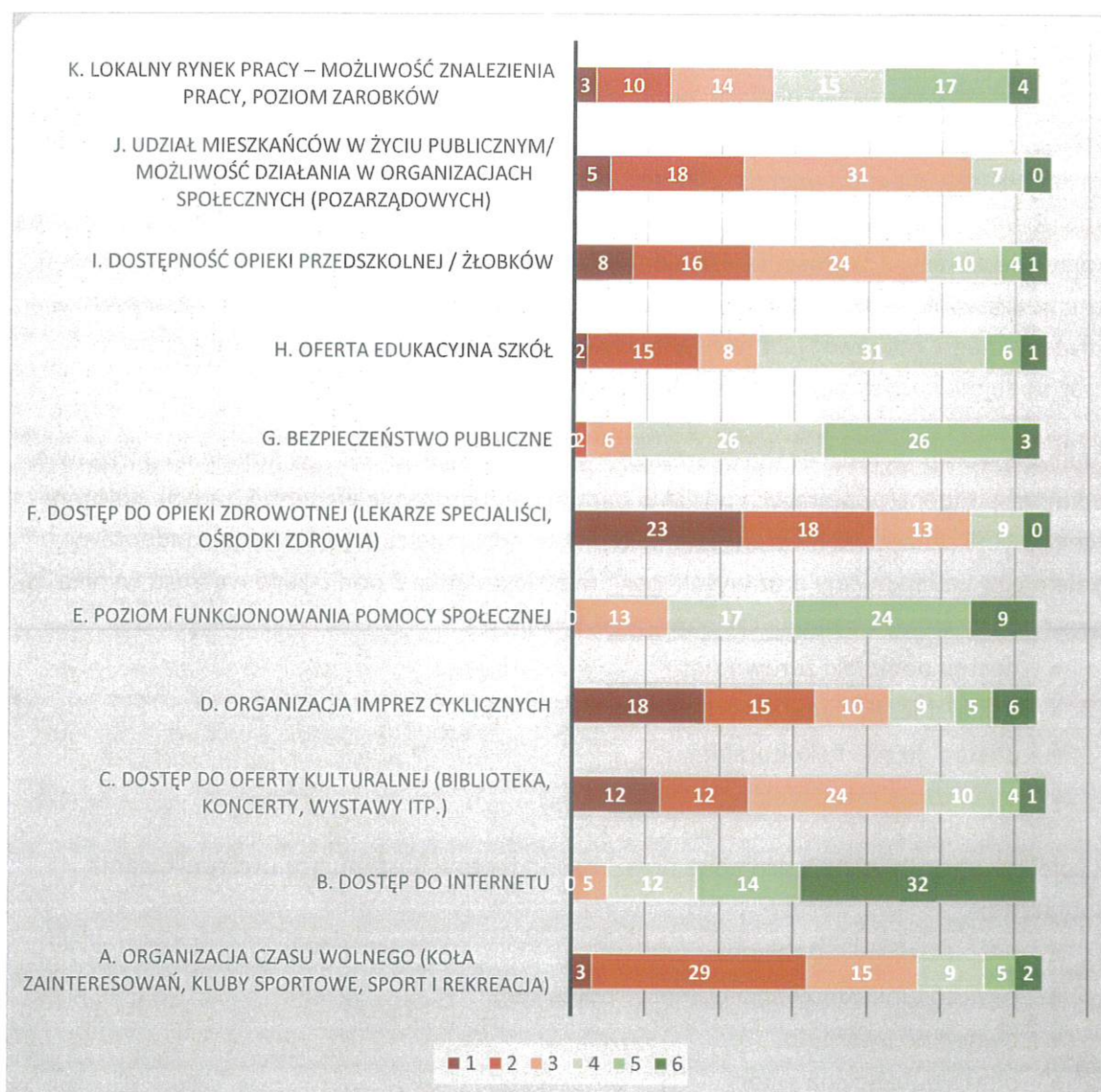
- dostęp do opieki zdrowotnej,
- udział mieszkańców w życiu publicznym,
- dostęp do oferty kulturalnej,
- organizacja czasu wolnego.

Z kolei pozytywnie zostały ocenione przez respondentów następujące uwarunkowania społeczne:

- bezpieczeństwo publiczne,
- poziom funkcjonowania pomocy społecznej,
- dostęp do internetu,
- oferta edukacyjna szkół.

WYKRES 26 OCENA POSZCZEGÓLNYCH UWARUNKWAŃ ŻYCIA W GMINIE W OPINII RESPONDENTÓW

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

TABELA 12 ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dostępność do placówek oświatowych, w tym przedszkoli, żłobków; ➤ Realizacja projektów edukacyjnych w placówkach oświatowych zwiększających poziom kształcenia i wzmacniających infrastrukturę edukacyjną; ➤ Aktywna działalność instytucji kulturalno-rekreacyjnej na terenie gminy, dostępność oferty kulturalnej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spadek liczby ludności w gminie; ➤ Wzrost liczby osób starszych, w wieku poprodukcyjnym; ➤ Wzrost wskaźnika obciążenia demograficznego osobami starszymi; ➤ Ujemny przyrost naturalny; ➤ Ujemne saldo migracji; ➤ Niska aktywizacja osób bezrobotnych, niechęć do prac, wyuczona bezradność

<p>i edukacyjnej w ramach działalności instytucji kultury;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktywna działalność organizacji pozarządowych w zakresie upowszechniania sportu, rekreacji, profilaktyki zdrowia, polityki społecznej itp.; ➤ Dobra współpraca samorządu lokalnego z organizacjami społecznymi, udzielanie wsparcia finansowego na rozwój działalności statutowych organizacji III sektora; ➤ Funkcjonowanie Gminnego Centrum Wsparcia III Sektora; ➤ Wzrost nakładów finansowych samorządu na realizację programów skierowanych dla seniorów; ➤ Dostępność placówek zdrowotnych, przychodni, szpitala na terenie gminy; ➤ Działalność Straży Miejskiej i OPS w zakresie bezpieczeństwa publicznego; ➤ Dobrze rozwinięty system wspierania osób starszych: funkcjonowanie Klubów Seniora, Dziennego Domu Pobytu; ➤ Realizacja działań na rzecz wspierania rodziny i dzieci z rodzin potrzebujących wsparcia (działalność świetlicy socjalnej); ➤ Spadek liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej; ➤ Spadek liczby rodzin, osób i dzieci korzystających z pomocy na dożywianie; ➤ Spadek wypłacanych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej; ➤ Realizacja programów na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych; ➤ Bogactwo przyrodnicze i turystyczne regionu; ➤ Działalność Punktu Informacji Turystycznej; ➤ Funkcjonowanie Rady Seniorów oraz Młodzieżowej Rady. 	<p>i brak rozwoju zawodowego niektórych mieszkańców gminy;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wysoki wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych wśród ogółu bezrobotnych; ➤ Niewystarczająca liczba miejsc aktywizacji seniorów, klubów wsparcia, miejsc integracji dla osób starszych; ➤ Wzrost liczby podmiotów wykreślanych z rejestru REGON; ➤ Występowanie barier architektonicznych, które uniemożliwiają funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym w dostępie do podmiotów publicznych; ➤ Występowanie zjawiska uzależnienia od alkoholu i przemocy domowej na terenie gminy; ➤ Pogarszający się stan zdrowia psychicznego mieszkańców gminy; ➤ Wzrost liczby dzieci przebywających w pieczy zastępczej.
--	---

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spadek poziomu bezrobocia na terenie gminy; ➤ Rozwój gminy poprzez aktywne wykorzystywanie środków europejskich z przeznaczeniem na cele społeczno-gospodarcze; ➤ Likwidacja barier architektonicznych w ramach realizacji polityki dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami; ➤ Rozwój aktywnych form spędzania czasu wolnego dla różnych grup mieszkańców, ➤ Zwiększenie bezpieczeństwa na terenie gminy, ➤ Rozwój mieszkalnictwa komunalnego, socjalnego i treningowego i wspomaganego dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; ➤ Niwelowanie zdiagnozowanych problemów społecznych na terenie gminy; ➤ Wzmocnienie funkcji rodziny jako podstawowej jednostki wychowawczej; ➤ Realizacja projektów ukierunkowanych na wszechstronny rozwój społeczny różnych grup mieszkańców; ➤ Wzmocnienie działań na rzecz aktywizacji społecznej osób starszych, ➤ Promocja wolontariatu na terenie gminy; ➤ Rozwój infrastruktury dla osób starszych, rozbudowa Dziennego Domu Pobytu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wzrost środków finansowych potrzebnych na pomoc dla osób ubogich; ➤ Pogłębiająca się izolacja społeczna osób wykluczonych; ➤ Pogłębiające się problemy rodzin przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze, większa nieudolność wychowawcza, brak autorytetów dla dzieci i młodzieży; ➤ Pogłębiające się problemy osób starszych, schorowanych i niepełnosprawnych; ➤ Pogłębiające się problemy dzieci i młodzieży, wzrost liczby dzieci ściągających po używki; ➤ Ograniczone środki finansowe na realizację polityki społecznej ukierunkowanej na niwelowania zdiagnozowanych problemów społecznych; ➤ Wzrost zjawiska cyberprzemocy i cyberuzależnień.

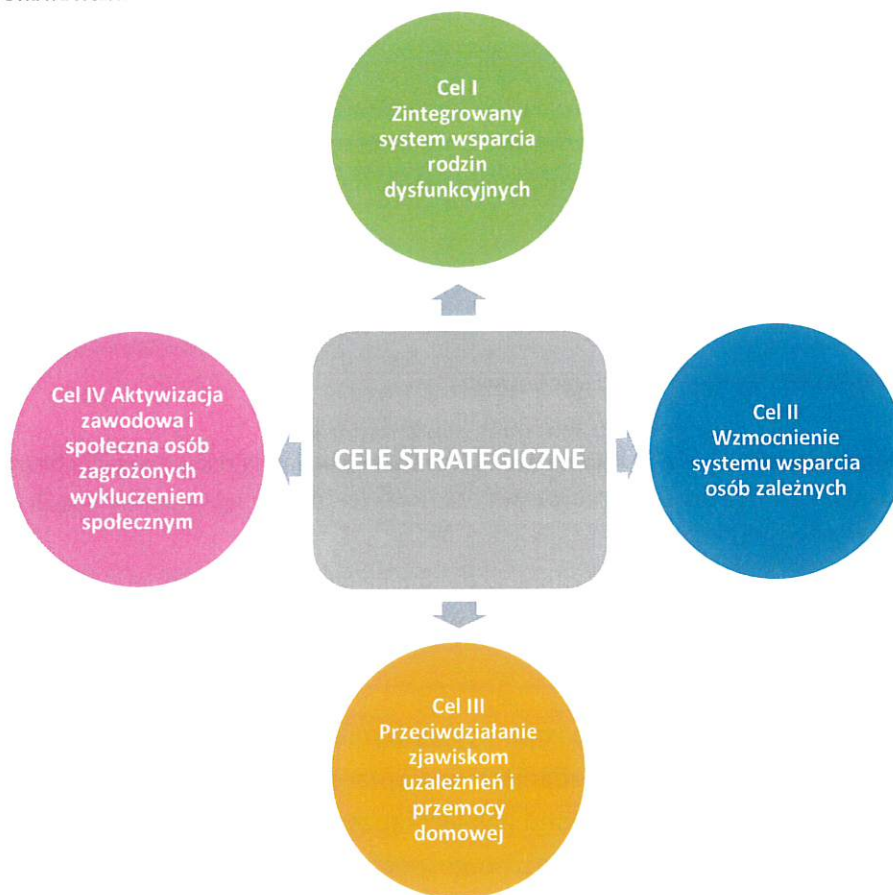
Źródło: opracowanie własne

ROZDZIAŁ VII CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Zaplanowane działania w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boleszkowice na lata 2024-2030 służyć mają minimalizowaniu zdiagnozowanych problemów społecznych na terenie gminy. Dodatkowo wyznaczają kierunek funkcjonowania systemu pomocy społecznej, współpracy instytucji i organizacji pozarządowych oraz aktywizacji środowisk i osób marginalizowanych.

Głównym celem Strategii jest aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez zbudowanie sprawnego i profesjonalnego systemu wsparcia społecznego na terenie gminy Boleszkowice. Strategiczne cele składają się na cel główny i są konieczne do osiągnięcia, aby przeciwdziałać zdiagnozowanym problemom społecznym. Na poniższym schemacie przedstawiono cele strategicznego działania gminy w obszarze społecznym, a w formie tabelarycznej zaprezentowano odpowiadające im cele operacyjne.

SCHEMAT 1 CELE STRATEGICZNE

Źródło: opracowanie własne

TABELA 13 CELE OPERACYJNE

Cele strategiczne	Cele operacyjne
Cel I Zintegrowany system wsparcia rodzin dysfunkcyjnych	<ol style="list-style-type: none"> Świadczenie pomocy na rzecz rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze. Wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju społecznym oraz stwarzanie im odpowiednich warunków do kształcenia, opieki i spędzania czasu wolnego. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin znajdujących się w kryzysie. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Nawiązanie ścisłej współpracy z innymi podmiotami i organizacjami społecznymi w zakresie realizacji wspólnych działań w obszarze polityki społecznej. 6. Budowanie spójnego systemu polityki społecznej na terenie gminy.
Cel II Wzmocnienie systemu wsparcia dla osób zależnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie wsparcia i pomocy dla osób starszych, zależnych i schorowanych. 2. Wspieranie rodzin osób starszych i zależnych. 3. Wzrost jakości życia osób starszych i zależnych.
Cel III Przeciwdziałanie zjawiskom uzależnień i przemocy domowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Profilaktyka uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych i innych uzależnień wpływających na pogorszenie się zdrowia. 2. Wspieranie osób uzależnionych. 3. Świadczenie pomocy na rzecz osób doświadczających przemocy domowej. 4. Wspieranie rodzin przeżywających trudności związanych z problemem uzależnień i przemocy domowej.
Cel IV Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie działań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. 2. Wspieranie idei wolontariatu. 3. Rozwijanie systemu wsparcia dla osób ubogich i bezrobotnych. 4. Zwiększenie aktywności społecznej seniorów i osób niepełnosprawnych. 5. Wspieranie działań na rzecz integracji dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Źródło: opracowanie własne

Zaprezentowanie cele strategiczne i operacyjne wynikają z lokalnych potrzeb, które zostały określone w przeprowadzonych badaniach nad opracowanie dokumentu Strategii.

Na poniższym wykresie przedstawiono najważniejsze propozycje działań, które należałoby podjąć w celu dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Boleszkowice.

WYKRES 27 PROPOZYCJE DZIAŁAŃ W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH W OPINII RESPONDENTÓW

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

ROZDZIAŁ VIII SPÓJNOŚĆ Z LOKALNYMI, REGIONALNYMI, KRAJOWYMI I EUROPEJSKIMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Strategia jest dokumentem, który wyznacza kierunki działań w obszarze społecznym, a w szczególności w ramach działań skierowanych na przewyciężenie problemów oraz występujących deficytów społecznych. W tym zakresie konieczne jest zachowanie jego spójności z dokumentami strategicznymi, które wyznaczają działania w ramach rozwoju gminy, a także w kontekście zdiagnozowanych obszarów wymagających interwencji. Dotyczy to dokumentów strategicznych na szczeblu gminnym, powiatowym i wojewódzkim. W poniższym zestawieniu uwzględniono najważniejsze dokumenty strategiczne, z którymi cele strategiczne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boleszkowice na lata 2024-2030 zachowują zgodność.

➤ Poziom gminny

Strategia Rozwoju Gminy Boleszkowice na lata 2016-2024

OBSZAR 1 – AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA I SAMORZĄDOWA – Kapitał społeczny.

1. Cel strategiczny I. Zwiększenie poziomu kapitału społecznego i usług publicznych

- Kreowanie warunków na rzecz aktywności społecznej (współpraca z mieszkańcami, NGO-sami i innymi aktywnymi podmiotami).
- Zwiększanie potencjału instytucjonalnego administracji samorządowej poprzez wdrażanie nowoczesnych systemów zarządzania i podnoszenie kompetencji pracowników instytucji samorządowych.
- Wspieranie aktywnej integracji i pomocy społecznej mieszkańców gminy (zwiększanie efektywności działalności podmiotów ekonomii społecznej oraz budowa płaszczyzny współpracy i koordynacji działań w sferze społecznej).
- Promowanie i wspieranie lokalnych animatorów kultury oraz lokalnych artystów i twórców.
- Zaspokajanie potrzeb społecznych i kulturalnych zapewniających odpowiednie warunki rozwoju gminy.

➤ Poziom powiatowy

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Myśliborskiego na lata 2022-2026

Cel strategiczny nr 1. Zintegrowany system wsparcia rodziny umożliwiający rozwój dzieci i młodzieży.

- 1.1. Wzmacnianie systemu sprzyjającego rozwojowi dziecka w rodzinie.
- 1.2. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych sytuacjami ryzyka socjalnych.
- 1.3. Przeciwdziałanie oraz łagodzenie skutków przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny nr 2. Wzmocnienie i rozwój systemu rodzinnej pieczy zastępczej oraz zwiększenie skuteczności procesu usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej.

- 2.1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej

- 2.2 Wspieranie w procesie usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej
- 2.3 Utworzenie spójnego systemu usług społecznych umożliwiających wdrożenie idei deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w powiecie myśliborskim

Cel strategiczny nr 3 Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

- 3.1 Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.
- 3.2 Integracja osób z niepełnosprawnością ze środowiskiem.
- 3.3 Rozwój systemu wsparcia dla osób starszych.

Cel strategiczny nr 4 Promocja zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy

- 4.1 Zwiększenie aktywności zawodowej bezrobotnych z uwzględnieniem osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy
- 4.2 Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i powstawania nowych miejsc pracy
- 4.3 Podnoszenie jakości świadczonych usług w wyniku wzrostu potencjału pracowników publicznych służb zatrudnienia
- 4.4 Współpraca z partnerami rynku pracy
- 4.5 Promocja usług i instrumentów rynku pracy w celu pozyskiwania nowych miejsc pracy i zapobiegania utraty zatrudnienia.

➤ Poziom wojewódzki

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030.

Cel I – Otwarta społeczność – Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości.

Cel III – Sprawny Samorząd - Sprawny samorząd zintegrowany region. Równość terytorialna w dostępie do wysokiej jakości usług społecznych.

Ponadto niniejsza Strategia zachowuje spójność także z następującymi dokumentami strategicznymi:

- Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej – „Region dla Rodziny”.
- Wojewódzki program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich wykluczeniu społecznemu oraz pomoc w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych pn. „Region wyrównanych szans”.
- Zachodniopomorski Program Rozwoju Ekonomii Społecznej.

ROZDZIAŁ IX KIERUNKI DZIAŁAŃ W RAMACH POLITYKI SPOŁECZNEJ

Elementem rozwiązywania problemów społecznych jest wdrażanie polityki społecznej, zwanej też polityką socjalną. Polityka ta polega na celowej działalności państwa i innych podmiotów w kształtowaniu warunków życia i pracy ludzi oraz stosunków międzyludzkich. Jej celem jest zaspokojenie potrzeb indywidualnych i społecznych. Polityka społeczna dotyczy m.in.: spraw rodzinnych, zatrudnienia, kształcenia, wyżywienia, mieszkania, kultury, ochrony zdrowia, organizacji wypoczynku i turystyki, walki z patologiami społecznymi.

W kontekście diagnozy głównych problemów i negatywnych zjawisk społecznych występujących na terenie gminy Boleszkowice, sformułowano następujące kierunki interwencji (działań), które mają przyczynić się do realizacji założonych celów strategicznych i operacyjnych.

TABELA 14 DZIAŁANIA W RAMACH REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO I

CEL I Zintegrowany system wsparcia rodzin dysfunkcyjnych		
Cel operacyjny	Nazwa zadania	Wskaźniki
Świadczenie pomocy na rzecz rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie działań na rzecz pomocy rodzinom i osobom borykającym się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. 2. Objęcie wsparciem asystenta rodziny dla rodzin dysfunkcyjnych. 3. Organizowanie pomocy specjalistycznej dla rodziców, którzy borykają się z trudnościami opiekuńczymi. 4. Podejmowanie działań na rzecz pomocy rodzinom znajdującym się w kryzysie (pomoc finansowa i niefinansowa). 5. Włączenie rodziców do współpracy z placówkami oświatowymi i wychowawczymi w procesach edukacyjnych i wychowawczych poprzez zwiększenie dostępności i jakości poradnictwa rodzinnego i pedagogiczno-psychologicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych działań (>5/rok) - liczba osób objętych wsparciem (<10/rok) - liczba udzielonych porad (>50/rok) - liczba udzielonych świadczeń (>15/rok) - liczba udzielonych porad (>50/rok)
Wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju społecznym oraz stwarzanie im odpowiednich warunków do kształcenia, opieki i spędzania czasu wolnego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja w placówkach edukacyjnych tematyki dotyczącej przygotowania do życia w rodzinie, wzmocnienia własnej wartości, empatii, pobudzenia społecznego, a także profilaktyki uzależnień. 2. Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanej do dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. 3. Propagowanie wśród młodzieży pozytywnych wzorców spędzania wolnego czasu, w tym poprzez aktywizację sportową. 4. Organizacja warsztatów dla dzieci i młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych działań (>2/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>200/rok) - liczba i rodzaj udzielonego wsparcia (>5/rok) - liczba osób korzystających ze wsparcia (>30/rok) - liczba przeprowadzonych działań (>2/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>25/rok)
Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży szkolnej, potrzebującej tej formy pomocy oraz pozyskiwanie żywności z różnych programów. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych działań (>5/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>40/rok)

znajdujących się w kryzysie.	<ol style="list-style-type: none"> Inicjowanie działań mających na celu wspieranie dzieci z rodzin, gdzie występują problemy wychowawcze i opiekuńcze. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i izolacją społeczną 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych wsparciem (>10/rok) - liczba udzielonych porad psychologiczno-pedagogicznych (>50/rok)
Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej.	<ol style="list-style-type: none"> Prowadzenie kampanii społecznych na temat rodzicielstwa zastępczego. Współpraca z instytucjami i organizacjami na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego. Organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie kwalifikacji i umiejętności rodzin zastępczych. Organizowanie i wspieranie rodzin wspomagających. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych kampanii (>2/rok) - liczba i rodzaj współpracy (>2/rok) - liczba osób biorących udział w szkoleniach (>3/rok) - liczba rodzin wspierających (>1/rok)
Nawiązanie ścisłej współpracy z innymi podmiotami i organizacjami społecznymi w zakresie realizacji wspólnych działań w obszarze polityki społecznej.	<ol style="list-style-type: none"> Realizacja działań ukierunkowanych na integrację międzypokoleniową oraz aktywność społeczną osób starszych i niepełnosprawnych, w szczególności poprzez włączanie w inicjatywy wolontarystyczne i międzypokoleniowe. Promowanie inicjatyw związanych z uczestnictwem osób wykluczonych w życiu społecznym. Współuczestnictwo w kampaniach medialnych i informacyjnych organizowanych przez inne podmioty pomocy społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba organizowanych działań (>1/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>100/rok) - liczba przeprowadzonych działań (>2/rok) - liczba przeprowadzonych działań (>2/rok)
Budowanie spójnego systemu polityki społecznej na terenie gminy.	<ol style="list-style-type: none"> Zwiększenie dostępności do mieszkań o najmie socjalnym, komunalnych i treningowych oraz wspomaganych. Organizacja miejsc integracji społecznej (np. Kluby Seniora, Placówki Wsparcia Dziennego, świetlice środowiskowe itp.). Współpraca z innymi podmiotami w celu zbudowania spójnego systemu organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (zajęcia pozalekcyjne, dodatkowe warsztaty, imprezy plenarne, zajęcia sportowe itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba mieszkań (>3/rok) - liczba miejsc integracji (>1/rok) - liczba i rodzaj współpracy (>2/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>30/rok)

Realizatorzy celów i działań:	Ośrodek Pomocy Społecznej w Boleszkowicach, Urząd Gminy w Boleszkowicach
Środki finansowe na realizację celów:	Budżet gminy, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.
Partnerzy w realizacji celów:	Placówki oświatowe, instytucje kultury, organizacje pozarządowe
Efekty realizacji celów:	Sprawnie funkcjonujący system wsparcia na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, zapewniający dzięki współpracy poszczególnych uczestników i kompetencji kadry różnorodne formy pomocy, w szczególności uprzedzający sytuacje kryzysowe i zabezpieczający poszanowanie praw dzieci.
Czas realizacji działań:	2024 - 2030

Źródło: opracowanie własne

TABELA 15 DZIAŁANIA W RAMACH REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO II

CEL II Wzmocnienie systemu wsparcia dla osób zależnych		
Cel operacyjny	Nazwa zadania	Wskaźniki
Zwiększenie wsparcia i pomocy dla osób starszych, zależnych i schorowanych.	<ol style="list-style-type: none"> Systematyczne monitorowanie potrzeb osób starszych, schorowanych, samotnych i niepełnosprawnych. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych, udzielanie świadczeń pielęgnacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób monitorowanych (>20/rok) - liczba świadczeń pielęgnacyjnych (>250/rok)
Wspieranie rodzin osób starszych i zależnych.	<ol style="list-style-type: none"> Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa”. Realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych wsparciem (>3/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>3/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>3/rok)
Wzrost jakości życia osób starszych i zależnych.	<ol style="list-style-type: none"> Realizacja działań prozdrowotnych wśród osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych. Podjęcie działań w zakresie dostępności architektonicznej, cyfrowej i komunikacyjnej na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych działań (>2/rok) - liczba zrealizowanych projektów w zakresie dostępności (>5/rok)

	3. Organizowanie kampanii społecznych, konferencji, spotkań, warsztatów dot. kształtowania pozytywnych postaw wobec osób starszych. 4. Rozwój infrastruktury dla osób starszych, np. Klub Seniora. 5. Propagowanie aktywności społecznej w wieku poprodukcyjnym. 6. Zwiększenie dostępności do mieszkań o najmie socjalnym, komunalnych i treningowych oraz wspomaganych.	- liczba przeprowadzonych kampanii (>1/rok) - liczba miejsc integracji (>1/rok) - liczba przeprowadzonych działań (>2/rok) - liczba mieszkań (>3/rok)
Realizatorzy celów i działań:	Ośrodek Pomocy Społecznej w Boleszkowicach, Urząd Gminy w Boleszkowicach	
Środki finansowe na realizację celów:	Budżet gminy, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.	
Partnerzy w realizacji celów:	Placówki oświatowe, instytucje kultury, organizacje pozarządowe	
Efekty realizacji celów:	Sprawnie funkcjonujący system wsparcia na rzecz osób starszych, zależnych, niepełnosprawnych. Realizacja działań na rzecz zwiększenia aktywności osób starszych poprzez kompleksową realizację działań ukierunkowanych na wsparcie i integrację osób starszych oraz pobudzenie ich aktywności społecznej.	
Czas realizacji działań:	2024 - 2030	

Źródło: opracowanie własne

TABELA 16 DZIAŁANIA W RAMACH REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO III

CEL III Przeciwdziałanie zjawiskom uzależnień i przemocy domowej		
Cel operacyjny	Nazwa zadania	Wskaźniki
Profilaktyka uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych i innych uzależnień wpływających na pogorszenie się zdrowia.	1. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie uzależnień (ulotki, plakaty).	- liczba i rodzaj podejmowanych działań (>5/rok)
	2. Upowszechnianie informacji na temat możliwości uzyskania pomocy przez osoby uzależnione i ich rodziny, a także przez sprawców i ofiary przemocy domowej za pośrednictwem np. mediów, materiałów drukowanych czy spotkań mieszkańców ze specjalistami.	- liczba informacji (>2/rok)
	3. Podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców gminy w zakresie problemów związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych.	- liczba i rodzaj podejmowanych działań (>5/rok)

<p>Wspieranie osób uzależnionych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie działań na rzecz pomocy rodzinom i osobom borykającym się z problemem uzależnień. 2. Organizowanie pomocy specjalistycznej dla członków rodzin, które borykają się z problemem uzależnień i przemocy domowej. 3. Wspieranie osób uzależnionych, organizowanie dla nich pomocy specjalistycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych wsparciem (>10/rok) - liczba i rodzaj pomocy (>3/rok) - liczba rodzin objętych wsparciem (>3/rok) - liczba i rodzaj pomocy (>3/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>3/rok)
<p>Świadczenie pomocy na rzecz osób doświadczających przemocy domowej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inicjowanie działań mających na celu wspieranie dzieci z rodzin, gdzie występuje problem przemocy domowej poprzez np. organizację zajęć, świetlice środowiskowe, zajęcia integracyjne, warsztaty itp. 2. Organizacja specjalistycznej pomocy psychospołecznej, prawnej w ramach świadczonych usług Punktu Konsultacyjnego. 3. Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” jako elementu profesjonalnego systemu przeciwdziałania przemocy w środowisku lokalnym. 4. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych wsparciem (>25/rok) - liczba udzielonych porad (>50/rok) - liczba Niebieskich Kart (<10/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>4/rok)
<p>Wspieranie rodzin przeżywających trudności związanych z problemem uzależnień i przemocy domowej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie wsparcia rodzinom, w których wystąpił problem uzależnień. 2. Poprawa stanu zdrowia oraz funkcjonowania społecznego osób zażywających substancje psychoaktywne, w tym redukcja szkód. 3. Realizacja programów profilaktycznych oraz wspieranie ofert alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla rodzin borykających się z problemem alkoholizmu, narkomanii i przemocy domowej. 4. Podejmowanie działań o charakterze interwencyjnym w sytuacji nadużywania napojów alkoholowych oraz stosowania przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych wsparciem (>5/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>15/rok) - liczba przeprowadzonych programów (>2/rok) - liczba przeprowadzonych działań (<15/rok)

	5. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy domowej.	- liczba przeprowadzonych działań (>5/rok)
Realizatorzy celów i działań:	Ośrodek Pomocy Społecznej w Boleszkowicach, Urząd Gminy w Boleszkowicach	
Środki finansowe na realizację celów:	Budżet gminy, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.	
Partnerzy w realizacji celów:	Placówki oświatowe, instytucje kultury, organizacje pozarządowe	
Efekty realizacji celów:	Sprawnie funkcjonujący system wsparcia na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, gdzie występują zjawiska uzależnień oraz przemocy domowej. Objęcie wsparciem osoby uzależnione oraz sprawców przemocy oraz udzielenie wsparcia członkom tych rodzin. Działania mają na celu minimalizację negatywnych zjawisk społecznych i przeciwdziałanie demoralizacji dzieci i młodzieży.	
Czas realizacji działań:	2024 - 2030	

Źródło: opracowanie własne

TABELA 17 DZIAŁANIA W RAMACH REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO IV

CEL IV Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluceniem społecznym		
Cel operacyjny	Nazwa zadania	Wskaźniki
Wspieranie działań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie działań na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych z terenu gminy. 2. Współpraca z PUP w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych z terenu miasta. 3. Realizowanie projektów związanych z rozwojem kompetencji zawodowych oraz społecznych, służących aktywizacji osób bezrobotnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych wsparciem (>10/rok) - liczba i rodzaj współpracy (>1/rok) - liczba przeprowadzonych projektów (>1/rok)
Wspieranie idei wolontariatu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Umożliwienie osobom zagrożonym wykluceniem społecznym powrotu do pełnienia ról społecznych poprzez organizowanie współpracy z organizacjami społecznymi i zwiększenie ich aktywności społecznej na rzecz lokalnej społeczności. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych wsparciem (>5/rok)

	2. Wolontariat na rzecz osób potrzebujących w gminie np. pomoc sąsiedzka.	- liczba wolontariuszy (>3/rok)
Rozwijanie systemu wsparcia dla osób ubogich i bezrobotnych.	1. Wsparcie na rzecz osób bezrobotnych i zagrożonych ubóstwem (pomoc w formie zasiłków). 2. Udzielenie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w kryzysie. 3. Świadczenie pomocy socjalnej na rzecz osób bezrobotnych i ubogich.	- liczba osób objętych wsparciem (>20/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>20/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>40/rok)
Zwiększenie aktywności społecznej seniorów i osób niepełnosprawnych.	1. Propagowanie aktywności społecznej w wieku poprodukcyjnym. 2. Realizacja projektów ukierunkowanych na wzrost aktywności społecznej osób starszych i zagrożonych izolacją. 3. Wsparcie instytucjonalne dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	- liczba przeprowadzonych działań (>2/rok) - liczba zrealizowanych projektów (>1/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>40/rok)
Wspieranie działań na rzecz integracji dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym.	1. Tworzenie miejsc integracji społecznej. 2. Rozwijanie pozaszkolnych form wsparcia dla dzieci i młodzieży. 3. Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży.	- liczba miejsc integracji (>1/rok) - liczba osób objętych wsparciem (>25/rok) - liczba zorganizowanych działań (>2/rok)
Realizatorzy celów i działań:	Ośrodek Pomocy Społecznej w Boleszkowicach, Urząd Gminy w Boleszkowicach, Powiatowy Urząd Pracy	
Środki finansowe na realizację celów:	Budżet gminy, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.	
Partnerzy w realizacji celów:	Placówki oświatowe, instytucje kultury, organizacje pozarządowe	
Efekty realizacji celów:	Sprawnie funkcjonujący system wsparcia na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez podejmowanie działań na rzecz osób bezrobotnych, ubogich, seniorów, osób niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.	
Czas realizacji działań:	2024 - 2030	

Źródło: opracowanie własne

ROZDZIAŁ X ZARZĄDZANIE, MONITORING I EWALUACJA

Koordynatorem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boleszkowice na lata 2024-2030 będzie **Ośrodek Pomocy Społecznej w Boleszkowicach**. Prowadzenie bieżących działań z zakresu monitoringu oraz ewaluacji posłuży sprawdzeniu efektywności prowadzonych działań i zebraniu informacji na temat adekwatności celów Strategii w stosunku do potrzeb i priorytetów oraz eliminacji niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie gminy.

Monitoring będzie prowadzony na podstawie zbierania i analizowania informacji dotyczących działań, które zostały podjęte lub zrealizowane oraz określenie ich wpływu na cele zaplanowane w Strategii. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, posłużą do podejmowania działań korygujących oraz oceny tego, czy realizacja wyznaczonych celów zmierza w słusznym kierunku. Monitorowanie osiąganych wskaźników przyczyni się do sporządzenia charakterystyki uzyskanych efektów oraz ich wpływu na niwelowanie występujących problemów społecznych.

Informacja na temat realizacji strategii oraz osiągniętych rezultatów będzie przygotowywana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Boleszkowicach corocznie w formie sprawozdania z realizacji Strategii. Sprawozdanie z realizacji Strategii będzie przedkładane Radzie Gminy Boleszkowice do końca marca każdego roku. Do oceny stopnia wdrożenia Strategii zostaną wykorzystane wskaźniki określone w przyjętych kierunkach działań, a także dane dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych podmiotów realizujących Strategię i zespół działających w jej realizacji. Wskaźniki monitoringowe mogą być modyfikowane, aby w odpowiedni sposób charakteryzowały przebieg realizacji Strategii.

Podsumowując, należy podkreślić, iż zaplanowane działania związane z bieżącym monitoringiem oraz ewaluacją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boleszkowice na lata 2024-2030 mają zapewnić aktualność zapisów zawartych w dokumencie oraz ich adekwatność względem występujących problemów społecznych.

SPIS MAP, SCHEMATÓW, TABEL, WYKRESÓW

Spis map

Mapa 1 Położenie gminy Boleszkowice w powiecie myśliborskim.....	6
Mapa 2 Sołectwa wchodzące w skład gminy Boleszkowice.....	7

Spis schematów

Schemat 2 Cele strategiczne	45
-----------------------------------	----

Spis tabel

Tabela 1 Liczba ludności w grupach funkcjonalnych w gminie Boleszkowice w latach 2018-2022.....	8
Tabela 2 Działania Ochotniczej Straży Pożarnej w gminie Boleszkowice w latach 2018-2022	13
Tabela 3 Liczba osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2018-2023.....	20
Tabela 4 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2023 r.....	26
Tabela 5 Liczba osób korzystających z zasiłków oraz kwota wypłacanych zasiłków w latach 2019-2023	27
Tabela 6 Powody udzielania zasiłków dla rodzin w gminie Boleszkowice w latach 2019-2023	29
Tabela 7 Główne powody korzystania ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w 2023 r.	30
Tabela 8 Liczba rodzin i dzieci korzystających z pomocy dożywiania w latach 2019-2023	31
Tabela 9 Liczba świadczeń opiekuńczych w gminie Boleszkowice w latach 2018-2023.....	33
Tabela 10 Liczba dzieci w pieczy zastępczej w latach 2019-2023	36
Tabela 11 Procedura Niebieskiej Karty na terenie gminy Boleszkowice w latach 2020-2023.	39
Tabela 12 Analiza SWOT.....	42
Tabela 13 Cele operacyjne	45
Tabela 14 Działania w ramach realizacji celu strategicznego I	51
Tabela 15 Działania w ramach realizacji celu strategicznego II	53
Tabela 16 Działania w ramach realizacji celu strategicznego III	54
Tabela 17 Działania w ramach realizacji celu strategicznego IV	56

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba ludności na terenie gminy Boleszkowice w latach 2018-2022.....	8
Wykres 2 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w latach 2018-2022	9
Wykres 3 Przyrost naturalny w latach 2018-2022	9
Wykres 4 Saldo migracji w latach 2018-2022	10
Wykres 5 Podejmowanie odpowiednich działań na rzecz seniorów w gminie w opinii respondentów [%].....	11
Wykres 6 Propozycje działań na rzecz osób starszych w opinii respondentów.....	11
Wykres 7 Ocena dostępu do placówek opieki zdrowotnej w opinii respondentów [%]	12
Wykres 8 Liczba uczniów w roku szkolnym 2022/2023	14
Wykres 9 Liczba osób bezrobotnych w gminie Boleszkowice w latach 2018-2023.....	19
Wykres 10 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców w gminie Boleszkowice w latach 2018-2022	21
Wykres 11 Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON w latach 2018-2022	22
Wykres 12 Liczba podmiotów rejestrowanych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2018-2022.....	22

Wykres 13 Stopień zadowolenia z warunków życia na terenie gminy w opinii respondentów [%].....	24
Wykres 14 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w gminie Boleszkowice w latach 2018-2023.....	25
Wykres 15 Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w latach 2018-2023	26
Wykres 16 Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w gminie Boleszkowice w latach 2018-2023	27
Wykres 17 Kwota wypłacanych świadczeń pieniężnych w latach 2018-2023	28
Wykres 18 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2018-2023.....	32
Wykres 19 Problemy osób niepełnosprawnych w opinii respondentów	34
Wykres 20 Ocena pomocy dla osób niepełnosprawnych w opinii respondentów [%].....	34
Wykres 21 Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny w latach 2018-2023....	36
Wykres 22 Negatywne zjawiska społeczne w odniesieniu do dzieci i młodzieży w opinii respondentów	37
Wykres 23 Liczba zdiagnozowanych osób uzależnionych na terenie gminy w latach 2019-2023.....	38
Wykres 24 Ocena występowania problemu uzależnień w opinii respondentów [%].....	39
Wykres 25 Ocena występowania problemu przemocy domowej w opinii respondentów [%]	40
Wykres 26 Ocena poszczególnych uwarunkowań życia w gminie w opinii respondentów	42
Wykres 27 Propozycje działań w obszarze rozwoju społeczno-gospodarczych w opinii respondentów	47